

DIRVA

Nr. 69

Birželis-June 16, 1961

Cleveland, Ohio

SIŪLO BERLYNĄ PAVERSTI LAISVU MIESTU

Mike Mansfield, JAV senato daugumos lyderis, pareikalavo Berlyną paversti laisvu miestu, priklausomu nuo tarptautinių sutarčių ir garantijų.

Mansfield, demokratas iš Montanos, pradėdamas senatės debatus Berlyno klausimu, aiškino, jog dabartinė būklė galinti vesti tik į atominį karą, todėl reikia ieškoti "trečiojo kelio" tarp JAV ir Sovietijos pozicijų.

Savo kalboje jis tikino, kad neatstovaujantis oficialaus prez. Kennedžio administracijos balso, bet "trečiasis kelias" turėtų būti surastas pagal sekančias gaires:

- paverčiant visą Berlyną — Vakarų ir sovietų administruojamus sektorius — laisvu miestu, kuris būtų atiduotas tarptautinio organo kontrolėn;
- perduodant Vakarų priėjimus į Berlyną "tarptautinėms taikos komandoms";
- laisvojo miesto statusą garantuojant NATO ir Varšuvos paktų nariams, o Vakarų ir Rytų Vokietijų vyriausybėms pasirašant įsipareigojimus vykdyti tas tarptautines sutartis ir apmokėti išlaidas.

Gana panašų, teikiantį sovietams ryškių laimėjimų, pasiūlymą senatorius Mansfield buvo padaręs 1959 metų vasario mėnesį. Nors tada jis buvo tik eilinis senatorius ir JAV administracija buvo kitos partijos rankose, jo pareiškimas sukėlė didelį triukšmą ir nepasitenkinimą ne tik Vakarų Vokietijoje, bet ir visoje Vakarų Europoje.

Šiandien jis yra senato daugumos lyderis, kalbąs prezidento partijos vardu, todėl jo pareiškimui galima teikti žymiai daugiau reikšmės, prileidžiant, kad tai esama užuominų apie vyriausybės planus keisti politiką Berlyno atžvilgiu. Tokia prasme, be abejo, šis pareiškimas bus suprastas Europoje.

Todėl suprantama, kad kai kurie senato nariai, ypač respublikonų atstovai,

tą pareiškimą pasiskubino pasmerkti. Du respublikonai, Jacob K. Javits iš New Yorko ir Hugh Scott iš Pensilvanijos, nurodė, kad iš viso debatai dėl Berlyno turėtų būti atidėti iki rudens, kai Vakarų Vokietijoje bus įvykdyti visuotiniai rinkimai.

Sen. Javits pareiškė protestą dėl Mansfieldo pasiūlymo įtraukti į sutarčių pasirašymą komunistinę Rytų Vokietijos vyriausybę. Tiek JAV, tiek Vakarų Vokietija nepripažįsta marionetinės sovietų zonos "vyriausybės", ir šis Mansfieldo, Javitso žodžiais, pasiūlymas atnešų "kritišką posūkį" Vakarų valstybių politikoje. Mansfieldo kalbos apie "laisvą Berlyną" taip pat užpila naujo vandens ant sovietų propagandos malūnų, senai reikalaujančių Berlyną paversti tariamai

laisva sala komunistinėje jūroje.

Tuo tarpu Rytų Vokietijos komunistai pareikalavo, kad į Rytų ir Vakarų pasitarimus dėl Vokietijos ir Berlyno būtų įtraukti komunistiniai kraštai, pirmoje eilėje Lenkija ir Čekoslovakija. Oficialiame Rytų Vokietijos režimo pareiškime buvo sakoma, kad keturios didžiosios valstybės, laimėjusios praeitą karą, turėtų neatidėliodamos "paruošti taikos konferenciją ir pradėti derybas", jose dalyvaujant ne tik Lenkijai ir Čekoslovakijai, bet ir kitiems kraštams, "susirūpinusiems taikiu Vokietijos problemos išsprendimu". Į tų "susirūpinusių" eilę, be abejo, pirmiausiai pasisiūlytų visi komunistinio bloko kraštai, tuo stiprindami Maskvos balsą tokiuose pasitarimuose.

Nutrūko taikos derybos

Prancūzija nutraukė tris savaites trukusias Alžiro taikos derybas, pasiūlydama "apsisvarstymo periodą"; Alžiro nacionalistai protestavo dėl tų derybų pertraukimo.

Nors vėliau Alžiro nacionalistų delegacijos šefas Belkacem Krim pareiškė viltį, jog derybos galinčios būti atnaujintos po dviejų savaičių, bet informuoti sluoksniai pabrėžia, kad jo pareiškimai nepakeičia pagrindinės problemos — didžiulio skirtumo tarp abiejų delegacijų pozicijų.

Belkacem Krim savo pareiškime nurodė, kad alžiriečiai laukia iniciatyvos deryboms atnaujinti iš prancūzų pusės, bet autoritetingi prancūzų sluoksniai nurodė, kad kalbėti apie iniciatyvą dar esą perankstyva.

Iš Krim pareiškimų išryškėjo, kad nacionalistai laiko Saharą savo teritorija, kad būsimasis europiečių statusas Alžire būsiąs garantuotas, bet ne kaip "privilegiuotos mažumos su konstituciniu bendruomenės statusu", ir kad ginklų palaubos turi sekti politinį susitarimą, o ne atvirkščiai.

Visais tais klausimais, kaip žinia, prancūzų pozicijos yra priešingos. Todėl nuo gegužės

20 dienos įvykė 13 posėdžių nedavė nieko apčiuopiamo Alžiro problemai išspręsti.

NAUJAS AMBASADORIUS P. KORĖJAI

JAV vyriausybė tikisi, jog jos naujasis ambasadorius Pietų Korėjai, Samuel D. Berger, sugrįšiantis įtikinti kraštą valdantią karinę juntą, kad ji greičiau ten atstatytų pilietines laisves ir civilinę valdžią.

S. D. Berger, kuris pakeičia ambasadorių Walter P. McConaughy, išvyksta į Seulą šią savaitę. Kaip tikima, jis neturės instrukcijų vykdyti kurį nors didesnį JAV politikos posūkį, nes Washingtone viešpatuoja įsitikinimas, jog karinė junta išliksianti valdžioje ilgesnį laiką, ir tuo tarpu nesama kito kelio, kaip tik su ja bendradarbiauti.

Dainų Šventės Komiteto delegacija šiomis dienomis lankėsi Chicago miesto mero įstaigoje ir gavo proklamaciją, kurioj miesto galva skelbia, kad liepos 2 d. visoje Chicagoje būsianti LIETUVIŲ DIENA. Tą dieną, kaip žinome, įvyksta II Dainų šventė. Nuotraukoje: Chicago meras Richard J. Daley pasirašo proklamaciją, žiūrint Jūratei Navickaitėi, Dainų šventės komiteto pirm. prelatui Ignui Albavičiui, Juzei Daužvardienei ir dr. Mildai Budrienei. Šioje nuotraukoje nėra kitų delegacijos narių: Vytauto Radžiaus, Jono Jasaičio, Kazio Žirgilio ir Teodoro Blinstrubo, dalyvavusių priėmimo pas merą.

Castro reikalavimai didėja

Kubos premjeras Fidel Castro sutikęs priimti siūlomus žemės ūkiui traktorių mainais už invazijos belaisvius, bet tų traktorių bendra vertė turinti atitikti

Bet turinčios būti tęsiamos pastangos, kad juntos nariai plėstų politinę demokratiją ir ūkinį progresą, nes kongrese pasigirsta vis daugiau balsų, kritikuojančių ūkinės pagalbos programą P. Korėjai esamomis sąlygomis. Ta prasme naujasis ambasadorius ir jo štabas turės veikti karinę juntą, kad ji gerintų krašte politines ir ūkines sąlygas.

tą sumą, kurią jis buvo numatęs, reikalaujamas 500 sunkiųjų žemkasių. Toji suma, kaip Castro užsieniečiams laikraštiniams pareiškė, turinti siekti 28 milijonus dolerių. Už tą sumą, kaip apskaičiuojama, galima nupirkti apie 10,000 mažesnių traktorių.

Minėtoje spaudos konferencijoje Fidel Castro pareiškė, kad pasitarimuose pasiektą pažangos, bet pabrėžė, kad mainai priklausys nuo to, ar amerikiečių misija priimsianti jo naujuosius pasiūlymus, nes "vien tik pasikalbėjimai neišsprendžia problemos, jei nėra noro išspręsti tą problemą.

Beveik keturias valandas trukusiuose pasitarimuose, kaip išryškėjo, Castro sutinkąs už traktorių grąžinti 1,173 belaisvius, bet trims invazijos vadams būsianti suteikta laisvė tik tuo atveju, jeigu iš JAV kalėjimų bus paleisti trys asmenys, kuriuos jis laiko patriotais.

Jis pareiškė, kad invazijos operacijų viršininkas kpt. Manuel Artime galėsiąs būti iškeistas į Francisco Molina, kuris kalinamas už devynių metų mergaitės, Venezuelos diplomato dukters, nušovimą praėtų metų rudenį.

Kitas invazijos vadas, kpt. Roberto San Roman, turėtų būti iškeistas į Pedro Albizu Campos, puertorikietį, kuris sėdi kalėjime už subversyvinę veiklą.

O trečiasis, Rafael Oliva, galėtų būti iškeistas į Henry Winston, buvusį JAV komunistų partijos generalinį sekretorių, nubaustą už Smitho akto pažeidimą.

Toliau Fidel Castro nurodė, kad belaisvių tarpe esama ispanų kunigų, kuriems bus taikomas "specialus traktavimas", greičiausiai ištrėmimas į Ispaniją. Be

to, eilei kitų belaisvių esą iškelti "sunkūs kalvinimai", kaip buvusiems diktatoriaus Batistos policijos nariams, ir tie belaisviai turėsią laukti režimo teismo.

JAV piliečių grupė, vedanti derybas su Castro režimu, planavo atgal grįžti ketvirtadienį, bet atrodo, kad paskutiniu momentu planai buvo pakeisti, bandant derybas su Castro režimu dar tęsti.

Senate respublikonas Hugh Scott iš Pensilvanijos viešai pareiškė, kad Adlai E. Stevenson, JAV ambasadorius prie Jungtinių Tautų, prasidėjus invazijai į Kubą, vidunaktį nuskrides į Washingtoną, kad pats įtikintų prezidentą atšaukti planuotos karo aviacijos paramos invazijai planus.

LIETUVIS - EUROPOS BOKSO ČEMPIONAS

Belgrade vykusiose Europos bokso pirmenybėse pusvidutinio svorio čempiono vardą iškovojo kaunietis Ričardas Tamulis, 23 metų Kauno kūno kultūros instituto studentas. Jo treneris yra Algirdas Sočikas, kuris du kartus tą vardą buvo iškovojęs anksčiau metais.

* Irvin C. Scarbeck, prieš porą dienų areštuotasis buvęs JAV pasiuntinys Varšuvoje tarnavęs, jau prisipažinęs, jog šnipinėjo Lenkijai, kaip dabar aiškina, buvęs komunistų suplanuoto šantažo auka: jis buvęs priverstas šnipinėti, kada komunistų agentai, į įvilioję į tūlos lenkės butą, nufotografavę su ja ir grąsinę nuotraukas paskelbti viešai. Scarbeck gyveno Varšuvoje su antrąja žmona ir 3 vaikais. Nors oficialiai skelbiama, kad ambasadoje jis neturėjęs "jautraus" darbo, bet pareikalautas nepaprastai aukštas užstatas leidžia spėti, jog komunistams išdavęs gana "jautrias" valstybės paslaptis. Už išdavimą jam grėsia tik 10 metų kalėjimo,

Phouma žada neutralumą

Princas Souvanna Phouma, keturiolikos valstybių konferencijoje, Ženevoje, kalbėdamas apie Laoso ateitį, įsipareigojo laikytis neutralumo ir susilaikymo nuo karinių paktų, bet apylamai jo kalboje kartojosi anksčiau girdėti sovietų ir Kinijos komunistų reikalavimai ir kaltinimai.

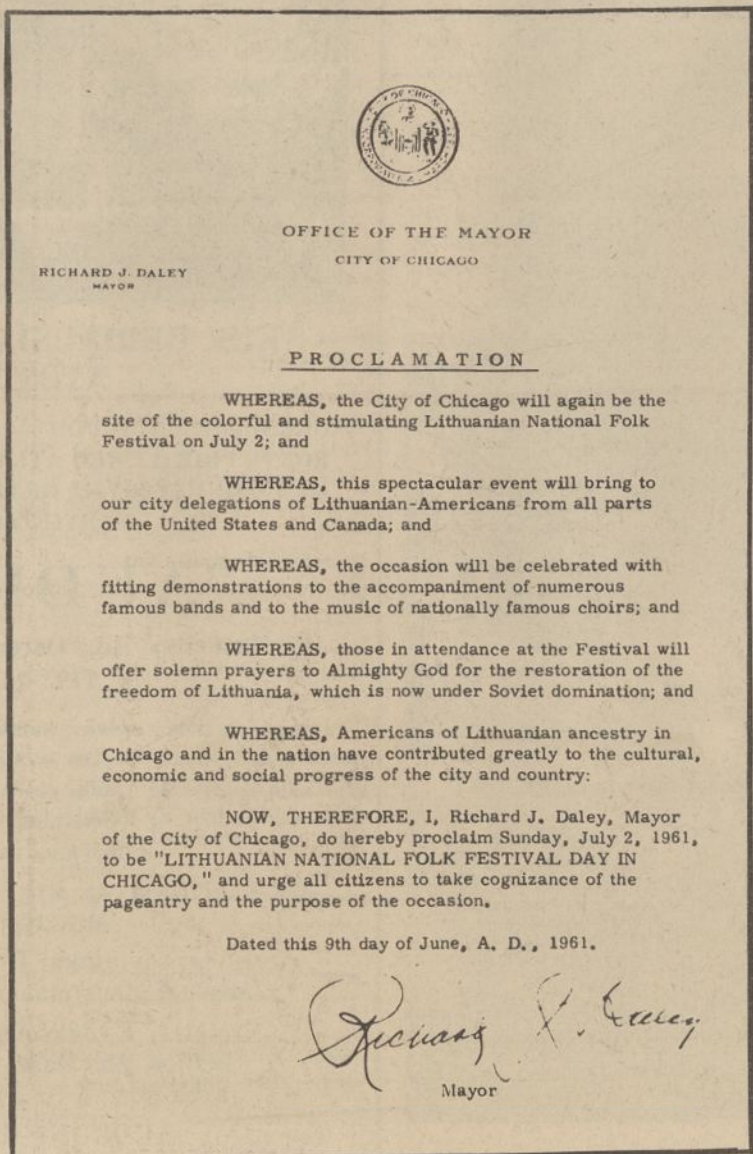
Jis reikalavo, kad SEATO valstybės išbrauktų iš savo planų Laoso gynimą nuo komunistinės agresijos. Jis rėmė sovietų pasiūlymą, kad visas užsieniečių karinis personalas iš Laoso būtų ištrauktas per 30 dienų, ir priešinosi Vakarų pasiūlymui, kad didesnės teisės būtų suteiktos tarptautinei kontrolės komisijai, kuriai turėtų būti pavesta saugoti būsimą Laoso neutralumą. Jis kartojė komunistų reikalavimus, kad konferencijoje būtų svarstomi tik tarptautiniai aspektai.

Phouma taip pat pakartojo sovietų ir kinų komunistų kaltini-

mus, kad karą Laose tęsianti tik Amerika, kai tuo tarpu konferencijoje gautos naujos žinios apie komunistų pradėtus naujus puolimus prie Paksane miestelio. Minėtas miestelis stovi prie Mekongo upės; komunistai, pradėję naujus puolimus toje vietoje, siekia galutinai padalinti Laosą į dvi dalis ir susidaryti koridorijų į Tailandą.

Tame pat posėdyje kalbėjęs P. Vietnamo užs. reik. ministras Vu Van Mau atrėmė sovietų kaltinimus, kad Vakarai vykdo ginklų palaubų pažeidimus. Jis paklausė komunistus: "Mes norėtume žinoti, iš kurių bazių rusų lėktuvai gabena karą ir mirties medžiagas, kurias numeta Laose". Sovietų ginklų transportai, kiek oro sąlygos leidžia, tebėra, nors Sovietija, kaip sakosi, konferencijoje ieško taikos.

Komunistų užimtose srityse vykdoma mobilizacija, bet iš kitos pusės jau ryškiai pastebima ir maisto stoka.

Chicago mero Richard J. Daley proklamacija, skelbianti, kad liepos 2 Chicagoje yra LIETUVIŲ DIENA.

MALTOŠ VILKSTINĖ (2)

Dviejų dalių operacija

Tomis dienomis ir pačioje Anglijoje pradėta vis garsiau kalbėti, kad Maltos nebūsią galima išlaikyti, nes ji yra tik už 100 kilometrų nuo italų karo aviacijos bazių Sicilijoje. Pavojus atsisakyti Maltos niekada nėra buvęs didesnis, kaip 1942 metais.

Bet jos heroiškas pasipriešinimas ir ypač strateginė reikšmė Šiaurinės Afrikos frontui bei artimiesiems Rytams neleido premjerui Winstonui Churchillui nė pagalvoti apie salos kapituliaciją. Premjeras plūdo defetistiškai galvojančius generolus ir grasino: "Jei jie praras Egiptą, praplūps kraujas. Aš pats suorganizuosiu šaudymo grupes generolams medžioti."

Tačiau Churchillis neužmiršo, kad tuo metu sąjungininkus visuose frontuose persekiojo nepasisekimai ir nelaimės. Net Jungtinės Valstybės po 1941 gruodžio 8 įvykių (Pearl Harbouro užpuolimo) paskelbus karą Japonijai ir hitlerinei Vokietijai, ta pralaimėjimų serija nesibaigė. Taip 1942 metų kovo mėnesį Churchillis, pilnas nusivylimo, rašė prezidentui Franklin D. Rooseveltui:

"Kai pagalvoju, kiek daug dirbau dėl JAV įstojimo į karą, kaip labai to prašinėjau -- šiandien man juo sunkiau prisipažinti, kad mūsų būklė nuo to meto visą laiką blogėjo."

Taip pvz, vokiečių povandeniniai laivai per pirmuosius šešis 1942 metų mėnesius nuskandino nemažiau kaip 3,250,000 tonų britų ir sąjungininkų laivų, prasisverždami net iki rytinių Amerikos pakrančių. Ką Malta būtų reiškusi ašies jėgų rankose, vėliau aprašė maršalas Romme-

lis tokiais žodžiais:

"Maltai atsidūrus mūsų rankose, britai beveik nebūtų turėję galimybės kontroliuoti judėjimą Viduržemio jūros zonoje... Malta ant savo sąžinės turi tūkstančių italų ir vokiečių kareivių gyvybes."

Kai anglų karalius 1942 metų balandžio mėnesį maltiečiams kolektyviškai suteikė aukštą ordeną, premjeras išgynytos tarybos pareikalavo, kad būtų panaudotos visos jėgos salai išlaikyti. Stiprius karo laivyno vienetus reikią iš Indijos vandenyno pervesti į Viduržemio jūrą, kad atrėmus italų laivyną. Pagaliau 1942 metų balandžio mėnesį buvo nuspręsta, kad stipri vilkstinė turinti salai atnešti pagalbą ir išsigelbėjimą. Birželio vidury vilkstinė turinti pasiekti Malta.

Generolas Dobbie, Maltos gubernatorius, 1942 metais paprašė Britanijos vyriausybę, kad būtų atleistas iš pareigų, nes sunkių orinių puolimų ir jų sukeltų didžiulių rūpesčių pasąkoje jo jėgos jau buvo visai nusilpusios. Jo prašymas nedelsiant patenkintas. Jo įpėdinis lordas Gort, buvęs Gibraltaro gubernatorius, tuoj atskrido į Malta.

Lordo Gorto pirmas uždavinys buvo paruošti tikslų operacinį planą, kad atvykstančioji vilkstinė nedelsiant ir be nuostolių galėtų būti iškrauta. Be abejo, jis žinojo, kad daug laivų žūs pakeliui. Tad juo svarbiau buvo tiksliau suplanuoti iškrovimo darbus.

Dokų darbams buvo mobilizuoti papildymai iš kariuomenės. Visi turimi autovežimiai paruošti naudojimui, kad brangioji važta

nedelsiant būtų išgabenta iš uosto į įvairius sandėlius. Kiekvienas autovežimis buvo nudažytas tam tikra spalva -- priklausomai nuo to, ką jis turės gabenti -- maisto produktus, degalus ar šaudmenis.

Toliau lordas Gort suprojektavo vienos krypties kelių tinklą į įvairius sandėlius, ir tie keliai buvo pažymėti tomis pačiomis spalvomis, kaip ir autovežimiai. Tuo būdu šoferis turėjo tik sekti tą kelią, kuris rodė jo autovežimio spalvą, kad naktį arba miglos metu pasiektų reikalingą sandėlį. Kad niekas iš brangiosios siuntos nebūtų pavogta, ant kiekvieno autovežimio turėjo sėdėti kariuomenės policistas. Be to, jis uostą apstatė miglosvaidžiais, kad iškrovimo darbai būtų apsaugoti nuo puolimų iš oro arba jūros.

Praktiškais manevrais buvo tuoj pat išbandyta, ar tas rūpestingai ir rafinuotai paruoštas operacijų planas tiksliai veiks. Net nebuvo kreipiama dėmesio į degalų stoką, kad tuos bandymus atlikus.

Taip nekantriai laukiamoji vilkstinė turėjo būti žymiai didesnio masto, negu visi ankstyvesnieji žygiai į beveik apsupatą salą. Vilksinė turėjo susidėti iš dviejų dalių. Pirmoji, išplaukiant iš Gibraltaro, apėmė šešis prekybinius laivus su bendru 43,000 tonų krūviu, neskaitant kartu plaukiančio amerikinio tanklaivio "Kentucky". Tai vilksinės daliai vadovavo jūrų kapitonas C. C. Hardy nuo priešlėktuvinėmis baterijomis aprūpinto kreiserio papildymai iš kariuomenės. Visi turimi autovežimiai paruošti naudojimui, kad brangioji važta

tinės apsaugą. Admirolas Curteis nuo kovos laivo "Malajai" palydėjo vilksinę su lėktuvnešiais "Eagle" ir "Argus", kitais dviem kreiseriais ir aštuoniais naikintuvais iki pat Sicilijos. Ši vilksinės dalis veikė "Harpoon" slaptyvardžiu.

Antroji vilksinės dalis išplaukė iš Aleksandrijos ir apėmė nemažiau, kaip 11 prekybinių laivų su bendra 72,000 tonų važta. Šią grupę, pavadintą "operation Vigorous", lydėjo septyni kreiseriai, 28 naikintojai ir didelis kiekis mažesnių laivų bei minų gaudytojų. Tai grupei vadovavo admirolas Vian. Bet nuo modernių kovos laivų ši grupė turėjo atsisakyti. Tik senasis keleivinis laivas "Centurion" buvo apkalas dekoracijomis, turinčiomis vaizduoti sunkų kovos laivą. Vilksinės planuotojai skaičiavo, kad vilksinę galėsią lėktuvais apginti nuo pakrančių artilerijos baterijų. Tai buvo gana fantastiškas planas, bet kito kelio neturėta, nes nebuvo įmanoma atgabenti daugiau laivyno vienetų į rytinę Viduržemio jūros dalį.

(Bus daugiau)

AR ŽINAI?

ERELIO GARBĖ SENIAU IR DABAR

Erelis priklauso prie plėšrių paukščių, kurių šiandien Europoje visai mažai beliko. O buvo laikai, kada jie buvo naudingi žmonėms. Pavyzdžiui, Viduramžiuose žmonės medžiojo ne su šunimis, bet su sakalais ir vanaigais. Nors tai labai seni laikai, bet kaukazičiai ir šiandien gerbia savo erelius. Jie vengia juos šaudyti, o suradę negyvą erelį, jie pridengia jį lapočių medžių šakomis, kad kiti plėšrūs žvėrys negalėtų jo lavono sudraskyti.

Vienas iš geriausių žvėrių žinovų prancūzas Jean Paul Tous-saint sako, kad žmonės tik pyksta, kam tie paukščiai jų vištas puola, bet užmiršta apie tų paukščių naudą, kad jie naikina nuodingas gyvates ir kenksmingus žvėrelius. Arabijoje vanagai padeda pašalinti gyvulių lavonus. Todėl piligrimai į Mekką moka specialų mokestį jų išlaikymui.

Bet būna, kad erelis puola žmones, dažniausia dirbančius laukuose. Nustatyta, kad erelis jautriau reaguoja į šviesą negu žmogus. Ir kai jis pamato kokį blizgantį daiktą, pavyzdžiui dalgį, jis tuoj jį puola. O kai žmogus pajudina dalgį, tai puola ir žmogų.

DOLERIAI IR CENTAI

KĖSTUTIS GAIDŽIŪNAS

INŽINIERIAI, TIKYBOS IR JAUNI BEDARBIAI

Visi inžinieriai JAV pramonėje gauna darbus lengviau negu kiti baigusieji universitetus. Inžinieriai yra ne tik labiausiai pageidaujami, bet ir gauna didžiausias algas.

College Placement Council, patikrinęs 1400 studentus, baigusius aukštuosius mokslus 1960 metais, sudarė tokį inžinierių algų vaizdą: elektros inžinieriai darbą pradeda su \$552 mėnesine alga; aviacijos inžinieriai su \$550; fizikai \$546; chemijos inžinieriai \$540 ir mechanikos inžinieriai \$536. Inžinierių pradedamasis algos vidurkis yra \$543.

Ne techniškuosius mokslus baigusieji pradeda dirbti pramonėje su \$444 mėnesine alga. Laisvuosius mokslus ir biologiją studijavę gauna \$423; biznio administracijos studentai pradeda su

\$435 mėnesine alga.

Šiame apklausinėjime dalyvavo 61 universitetas ir kolegija. Iš tų pačių davinų sprendžia, kad 1961 metais bendrovės planuoja samdyti 6% daugiau inžinierių, negu 1960 metais, bet 3,2% mažiau tarnautojų samdys iš kitų mokslo šakų.

Katalikai turi mažesnę pasisekimą geresnių darbų konkurencijoje, negu balti protestantai ir žydai. Taip įrodinėja vienas University of Michigan sociologas.

Jis neseniai išleistoje 281 puslapių knygoje (prof. Gerhard E. Lenski) sako, kad religinis įsitikinimas ir toliau vaidina svarbią rolę individo darbo veikloje ir nuomonėje apie tą darbą. Knyga parašyta remiantis 5 metų įvairių tikybų asmenų studijomis Detroit.

Tarp įvairių Lenski skelbiamų išvadų, yra ir tokios:

Žydai daugiausia dirba savo nuosavuose bižuose. Po žydų seka protestantai ir katalikai.

Balti protestantai ir žydai vyrai yra labiausiai patenkinti būdami atsakinguose, daug įtempimo reikalaujančiuose darbuose. Katalikai yra linksmiausi mažai ar visai ne kvalifikuotuose darbuose.

Žydai mažai naudojami išsimokėjimų pirkimu. Antroji vietoj eina imigrantai katalikai. "Suamerikonėje" katalikai ir imigrantai protestantai yra didžiausi kredito šalininkai.

Žydai labiausiai akcentuoja taupymo svarbumą.

Balti protestantai ne taip stipriai remia darbo unijas, kaip jas remia katalikai.

Paklusnumo stiprumas katalikuose yra didelė kliūtis įvairiuose mokslo, tyrinėjimo, pramonės ir profesiniuose darbuose. Kitų tikybų "pats galvok" doktrina yra aiškiai regima pirmenybė.

Politikoje, Lenski rado, kad tose pačiose ekonominėse grupėse, balti protestantai daugumoje buvo respublikonai, o katalikai ir žydai linko į demokratų pusę.

Bedarbė tris kartus stipriau paliečia jaunuolius, kurie metė mokslą gimnazijoje, negu tuos, kurie gimnaziją baigė. Iš berniukų ir mergaičių, kurie neseniai metė gimnazijas, šiandien 39% yra bedarbiai. Iš tų, kurie pabai-gė gimnaziją, tik 12% neturi darbų.

Berniukai, kurie liko antiems metams, kada metė mokslą, yra stipriausiai bedarbės paliešti. Iš jų 50% yra bedarbiai.

Šie daviniai yra paimti iš specialios Clevelando studijos, paruoštos Clevelando mokyklų superintendente, kurią finansavo Fordo Fundacija.

Ši studija stipriai užakcentuoja prezidento Kennedžio jaunimui duotą patarimą: jauni žmonės turi baigti mokslą.

Kiti šios studijos skaičiai sako: Bedarbė tarp negrų berniukų, kurie metė mokslą, yra virš 50% didesnė, negu tarp baltų berniukų. Iš negrų mergaičių, kurios metė mokslą ir nuėjo ieškoti darbo, viena iš keturių tą darbą gavo. O iš baltų mergaičių, darbą gavo trys iš keturių.

Negrai ir baltieji, turį gimnazijos baigimo pažymėjimus, bedarbės yra beveik lygiai paliešti. Jų yra tarp 14% ir 10%.

N.B.

karšta praeitą vasarą?

atsivėsinkite šią vasarą su centraliniu Gaso Oro Vėsinimu

Planuokite dabar atvėsinti jūsų visą namą šioj vasarą su ekonominiu GASO Oro Vėsinimu. Jūs dirbsite, ilsėsitės ir miegosite pilname patogume, kada šviežias, filtruotas oras cirkuliuoja jūsų name. Ko norima daugiau, jei viso namo GASO oro vėsinimas kainuoja mažiau negu kita pilna sistema. Dabar gaukite pilnas informacijas, kaip lengva įstatyti centralinį GASO Oro Vėsinimą jūsų dabartiniame ar naujame name. Šaukite jūsų vietinę East Ohio raštinę.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

WATCH THE BARBARA STANWYCK SHOW MONDAY, 10:00 P. M. KYW-TV, CHANNEL 3

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS, KURTORTE PRIE ATVIRO ATLANTO, LONG BEACH PLIAŽO, PUŠŲ PAVĖSYJE, GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE VASARVIETĖS VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
TEL. GA 8-8425

Ištaikinga vila, erdvūs kambariai • Gražus privatus 2 akrų pušynas — parkas • Šiltos Golfstromo srovės, atviras jūros plažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vietos poilsiui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

VILA ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 10 IKI RUGSĖJO 15 D.

Lietuviai savininkai Dr. Edwardas ir Marija Jansonai visus malonius kviečia atvykti.

Kreiptis: E. Jansonas, 89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass. Tel. AV 8-5999 arba nuo birželio 10 d.

AUDRONĖ JANSONAS,

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass.
Tel. GA 8-8425.

Kas Dirvos neskaito — daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

LIŪDNUJŲ BIRŽELIO DIENŲ PARAŠTĖJE

Gyvename kovos sąlygose, kovos laikotarpį. Skaudžiausia, kad nebuvome kovai paruošti, todėl, net ir neturį lemiamos reikšmės pralaimėjimai veikia skaudžiai ir daro fatališkos žalos kovos tęstinumui.

Būdami taikūs taikiame krašte išugdėmė savyje respekto jausmą kaimynų atžvilgiu įtikėdami, kad ir mūsų teisės į savarankų tautų apsisprendimą ir bendravimą bus gerbiamos.

Tačiau kaimynų ir didžiųjų pasaulio jėgų siekimai, ir bloga valia sutrempė mūsų teises, ir jausmus į pasitikėjimą.

Didžiųjų deklaracijos ir chartos ant vaškinio popierio liko mažiau mums vertingos, negu paprastas ir skystas tualetinis popieris. Lygiai ir tie "didieji" deklaratorių vardai liko mums apgaulės sinonimu, bet ne žmogiškos vertės idealu.

Būdami išblaškyti piktų pašalinių jėgų iš savo krašto įsikibome žvaigždėton Amerikos žemėn ir tapome lojalūs šio krašto piliečiai. Tačiau visa tai nedaro mūsų vergais ar kieno nors tarnais, bet lygiateisiais nariais į pilnutinį šio krašto politinį, kultūrinį bei ekonominį gyvenimą.

Mūsų čia atsiradimas nėra jokia labdara ar simpatija keliąs dešimtuko rankos pratisimas elgetai. Esame čia todėl, kad ir šio krašto prezidentas dalyvavo dar nemirusios Lietuvos laisvės laidotuvsė su Churchiliu, žudiku Stalinu ir kitais, ir tas laidotuvas laimino.

Niekada nesiekėme ir nesieksime šio krašto pražūtis. Atvirkščiai, budime ir kovosime už jo interesus. Tačiau, šalia to, turime moralinę ir konstitucinę teisę kelti ir reikalauti, kad mūsų širdies žaizda — mūsų gimtasis kraštas atgautų pavergtas teises. Niekada mūsų žemė nebuvo kovos fazė su Amerikos kontinentu ir niekada nebuvo nedraugiškai nusiteikę, bet visa tai neatima mums teisės kritiškai žvelgti į šio krašto vadovus ir reikalauti iš jų žygių mūsų kraštui laisvinimo linkme.

Pilnai suprantame vakarietiškos širdies "kilnumą" neapkasus mūsų masinių kapinynuos, kaip kad Katynas, Pravieniškiai ir kiti, bet leidus mums gyventi ir tapti raktimi dūmų nebijančiose akyse.

Mes nesijaučiame skolingi jokiai žemiškai jėgai už savo gyvybę, nes nepadarėme jokio nusikaltimo verto mirties baudmės, kad gyvybės dovanojimas pelnytų mūsų nuolankumą. Vienintelė mūsų kaltė yra, kad nebuvo plėsrūs jau nuo Vytauto laikų. Bet ta kaltė yra mūsų prieš mūsų tautą, bet ne prieš pavergėjus ir jų bendrakeleivius.

Pasaulis nusikalto mums ir tik šimtmečiai palankios politikos mūsų tautos atžvilgiu galės sušvelninti lietuvių jausmus užpuolikui.

Gėdėdami liūdnujų birželio aukų tebelaikome iškėlę gėdulo vėliavas prieš apmaudui, kurie nesuspėjo mūsų sušaudyti ir amžiams nutildyti, kad neliūdytume pasauliui apie smurtą ir kartuves tebestovinčias Lietuvos miestų aikštėse.

Tebelaikome juodas gėdulo vėliavas iškėlę liūdydami vakariečių neryžtingumą ir nuolaidas, vedančias pasaulį į katastrofą žaidime su rusišku imperikalizmu ir kolonializmu.

Z. Gavelis

TOKS KNYGŲ LEIDIMAS --
TIKRAS NUSIGYVENIMAS

Keliuose laikraščiuose skaičiau paminėjimus, kad išleista poezija iš Lietuvos ir Sibiro, kuri pavadinta "Rūda ir Rauda". Kai kas ją vadino knygele, o kai kas net antologija. Tos antologijos kainą 25 centai...

Jau iš kainos maniau, kad čia yra koks nesuipratimas. Bet pasiūčiau, kaip buvo nurodyta, Eltos Informacijos Tarnybai pinigų, kad man tą knygėlę ar antologiją atsiųstų. Ir po kelių dienų ją gavau.

Aš nenoriu čia nieko pasakyti prieš ten sudėtus eilėraščius, kurie rašyti vergijos sąlygose. Rašyta beveik krauju, ir rašyta taip, kaip mokėta. Nesunku suvokti, kad daugumos tų eilėraščių rašytojai nedideli poetai, bet dideli lietuviai. Ir jų kančia dangaus aukštumų šaukia.

Bet aš turiu teisę protestuoti prieš tokius leidinius, kurie pri-

mena Jakavičiaus kalendorių spaudą. Išleista be jokio skonio, eilėraščiai sugrūsti, leidinys nė kiek techniškai neapipavidalintas. Ir viso to leidinio organizatorius -- ta pati Eltos Informacinė Tarnyba. Negi esam tiek nusigyvenę, kad jau nebepajėgiam ir žmoniškiau, tokių brangių, lietuvių kančios dokumentų išleisti.

K. PRANULIS,
Chicago

REIKIA TIK STEBĖTIS

Birželio mėn. sueina dvidešimtmetis nuo Lietuvos laisvės sukilimo, įvykusio prieš dvidešimt metų. Apie to sukilimo svarbą Dirvoje buvo rašyta, ir vedamasis paskelbta. Apie tai rašė Darbininkas ir, berods, dar vienas kitas laikraštis buvo užsiminęs.

Visi, kurie apie tai iš anksto buvo užsiminę, kėlė mintį, kad tas dvidešimtmetis turi būti tinkamai paminėtas. Bet iki šiol, kad toks paminėjimas visuotinai būtų rengiamas, jokių ženklų nematyti. Tyla, tarsi mums kas būtų iš anapus glėžinės uždangos patarė, kad tik nerengtume ir sovietams nuotaikų negadintume.

Keisčiausia, kad tą mėnesį visur rengiami liūdnujų birželio įvykių - tremimų minėjimai. Kaip nesunku buvo juos suderinti su

ALT Sąjungos Seimo Chicagoje dalyviai po pamaldų jezuitų koplyčioje, prie žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės paminklo padėjo gėles.

V. Noreikos nuotrauka

SOVIETAIR KRIKŠČIONIŠKASIS PASAULIS

S. Lozoraičio straipsnis, paskelbtas šveicarų laikraštyje Basler Nachrichten

Du bažnytinio gyvenimo klausimai sukelia šiuo metu didelį susidomėjimą ir tam tikras vilčių įvairių tikybų žmonių tarpe. Būtent, Maskvos patriarchato prašymas priimti į Ekumeninę, Bažnyčių Tarybą Ženevoje (sudarytą iš kai kurių krikščioniškų bažnyčių, išskyrus katalikų, atstovų) ir rusų stačiatikių Bažnyčios susivienijimo su Romos Bažnyčia problema, kuri yra nagrinėjama ryšium su popiežiaus Jono XXIII šaukiamu Ekumeniniu Konciliumu.

Šiems klausimams skiriamas dėmesys yra suprantamas, bet rišamas su jais viltys nėra pagrįstos. Maskvos patriarchatas yra klusnus sovietų vyriausybės įrankis, ne tik kiek tai liečia dvasinį rusų stačiatikių Bažnyčios pasidavimą sovietams, bet taip pat kiekvienam politiniam ar socialiniam klausimui tiek krašto viduje, tiek tarptautinėje plotmėje.

Pirmais savo egzistencijos laikais sovietų vyriausybė siekė išrauti tikėjimą -- "liaudies opiumą", sulikviduoti bažnyčias ir sunaikinti dvasiškumą. Vėliau, įsitikinusi, kad negalima užgesinti tikėjimo kibirkštis sovietų vyriausybė ėmėsi kito, dar baisesnio, negu fizinis žudymas, metodo; jį pradėjo daryti įtakos į atskirų bažnyčių vadovus, siekdama panaudoti juos bedieviškos sovietų valstybės ir komunistų partijos tikslams. Deja, stačiatikių Bažnyčios atžvilgiu sovietai savo tikslo pasiekė. Ši demoralizacijos politika yra pagrįsta Lenino mintimi, apie kurią jįsai jau 1913 metais rašė Gorkiui, būtent, kad "milijonai fizinių nusidėjimų bei niekšiškumų yra plačių masių greitai demaskuojami ir todėl nepalyginamai mažiau pavojingi, negu puikiais ideologiniais rūbais aprengta Dievo idėja".

Visa Maskvos patriarchato veikla bei organizacija priklauso nuo "Rusų Stačiatikių Bažnyčios Reikalų Tarybos". Ši sovietų valdžios įstaiga faktiškai valdo tos Bažnyčios gyvenimą. Jokios bažnytinės pareigos negali būti pavestos be Tarybos sutikimo. Net į dvasines seminarias tegali būti priimami Tarybos aprobuoti žmonės.

Esant stačiatikių Bažnyčiai šitokių būdu subordnuotai sovietų valdžiai, nenuostabu, kad Maskvos patriarchatas nusižemino ligi sovietų vyriausybės ir komunistų partijos garsiakalbio vaidmens. Pavaizduoti "dvasiai", kurios yra vedamas patriarchatas, štai keli pavyzdžiai, paimti iš jo oficialaus organo, "Žurnal Moskovskoj Patriarchii".

Minėdamas Stalino 70 metų amžiaus sukaktį, patriarchas Aleksiejus, kuris ir dabar eina

tas pareigas, pareiškė iškilmingoje kalboje: "Staliną pripažįsta vadu visos tautos, ne tik sovietinės, bet taip pat viso žemės rutulio tautos. Jis yra pirmas tų žmonių, kurie siekia visuotinės taikos ir ją gina, taikos -- visam pasauliui. Tesuteikia jam Viešpatys laimę, sveikatą ir ilgiausius metus būti prie mūsų krašto vairo." Šitaip kalbėjo anno Domini 1949 rusų stačiatikių galva apie žmogų, kuris buvo mirtinus rusų Bažnyčios priešas, siekė paversti ją užmirštom kapinėm ir per 25 metus padarė jai nepalyginamai daugiau žalos, negu totorių jungas Rusijoje per 250 metų.

Tame pat patriarchato organe buvo paskelbtas toks išsišokimas prieš katalikų Bažnyčią ir Vatikaną: "Sukėlęs du pasaulinių karų, Vatikanas dabar gina darbininkijos išnaudojimą ir atkakliai kovoja prieš kolonijinių tautų išlaisvinimo sąjūdžius. Vien tik antrajame pasauliniame kare, kurį sukėlė, Vatikano padėdami, vokiečių fašistai, žuvo daugiau kaip 100 milijonų žmonių".

Šitokius ir panašius šmeižtus skelbia savo oficialiame leidiny Maskvos patriarchatas, bet dar niekas nėra girdėjęs jo balso smerkiant nesuskaičiuojamus teisybės, teisės, moralės pažeidimus ar žiaurumus Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimus iš sovietų pusės. Kaip dar vieną patriarchato pasidavimo sovietams pavyzdį galima paminėti patriarcho Aleksiejaus pasiųstą Staliniui laišką, kuriame jis rašė: "Veikdami visiškoje vienybėje su Rusų Stačiatikių Bažnyčios Reikalų Taryba, aš ir šventasis Sinodas būsim apsaugoti nuo klaidų ir neteisėtų žingsnių".

Šitokiomis aplinkybėmis tenka pastatyti klausimą: kuris bus patriarchato vaidmuo Ženevos Ekumeninėje Bažnyčių Taryboje, jei

jis bus į ją priimtas, ir kuris bus jo įnašas į tų problemų sprendimą, kurios šiuo metu rūpi visų tikybų bažnyčioms, k. a. bažnyčių susivienijimas ir atskirų žmonių bei tautų tikėjimo laisvės atstatymas? Atsakymas tegali būti vienas. Maskvos patriarchato atstovas Ekumeninėje Taryboje turės Chruščiovo pakaliko vaidmenį. O jo įnašas bus toks pat, kokį padarė ir tebedaro sovietai tikėjimo laisvės naikiniui Sovietų Sąjungoje ar sovietų okupuotoje Lietuvoje, Vengrijoje ar Lenkijoje, Šiaurės Korėjoje ar Kuboje.

Jeigu patriarchatas būtų priimtas į Ekumeninę Tarybą, tai jo atstovas, kaip sovietų įrankis ir "Trojos arklys", turėtų tą patį vaidmenį, kurį sovietų atstovai vaidina Jungtinėje Tautose ir visose kitose tarptautinėse organizacijose, atkakliai stengdamiesi jas paraližuoti, diskredituoti ir sunaikinti. Nežiūrint visų klaidų, kurių Vakarai yra padarę savo santykiuose su sovietais, vis dėlto dar niekam nebuvo atėjusi mintis pakviesti Sov. Sąjungą į NATO ir svarstyti su ja planus ginti Vakarams nuo tos pačios Sov. Sąjungos agresijų. Tad reikia tikėtis, kad Ekumeninė Bažnyčių Taryba Ženevoje supranta patriarchato įsileidimo pavojų ir jo prašymo nepatenkins.

Ryšium su popiežiaus Jono XXIII šaukiamu Ekumeniniu Konciliumu tam tikrose katalikų sluoksniuose reiškiamą vilčių dėl rusų stačiatikių Bažnyčios susivienijimo su katalikų Bažnyčia. Šiuo klausimu reikia visų pirma konstatuoti, jog kiek tai liečia vadovybę, šiandien "rusų Bažnyčia" -- tikrąja to pavadinimo prasme -- neegzistuoja, Maskvos patriarchato vadovaujama stačiatikių Bažnyčia Sov. Sąjungoje tikrumoje nėra rusų, bet sovietų bažnyčia, Rusų Bažnyčia

teegzistuoja tų rusų širdyse, kurie nežiūrint visų persekiojimų išlaikė savo tikėjimą. Tačiau tie rusai neturi galimumo pasisakyti katalikų ir stačiatikių Bažnyčių suvienijimo klausimu. Jeigu šis klausimas iš viso kada nors galėtų būti konkrečiai svarstomas, tai galėtų įvykti tik tada, kada rusų tauta išsivaduos iš sovietų priepaspaudos.

Bet prileiskime, kad įvyksta "stebuklas" ir Maskvos patriarchas pareiškia sutinkąs sugrįžti į katalikų Bažnyčią. Ar gali kas nors įsivaizduoti, kad Kardinolų Kolegijoje, Romos Kuriijoje, greta popiežiaus ir kardinolų, atsistėtų asmuo, kuris spręstų apie tikėjimo dalykus ir katalikų Bažnyčios apsaugojimą nuo sovietų vyriausybės pastangų ją sunaikinti, eidamas tos vyriausybės instrukcijomis ir "visiškoje vienybėje su Rusų Stačiatikių Bažnyčios Reikalų Taryba"? Tokios fantastiškos padėties negalima nė įsivaizduoti ir ji niekada netaps realybe.

Mes negalime užbaigti šių samprotavimų, nepadarę vieno karto konstatavimo. Būtent, kad sovietų dalyvavimas Vakarų koalicijoje antrojo pasaulinio karo metu didžiausią demokratijų karinį laimėjimą pavertė negirdetu civilizotojo pasaulio politiniu bei moraliniu pralaimėjimu. Tebūnie tikėjimas apsaugotas nuo tokios katastrofos.

NAUJAS VYR. LRS KOMITETAS

Š. m. birželio 10-11 d., New Yorke, buvo susirinkęs posėdžio naujai išrinktas Vyr. L. Rezistencinės Santarvės Komitetas. Dalyvavo B. Bieliukas, S. Mackevičius, A. Daunys, iš Chicago -- K. Drunga ir iš Rochesterio -- H. Žemelis.

Komitetas svarstė visa eilę organizacijos veiklos pagyvenimo klausimų ir taip pat plačiai nagrinėjo lietuvių išeivijos uždavinius ir mūsų pastangas laisvinimo kovoje. Padaryta daug svarbių nutarimų, kurie neužilgo bus paskelbti spaudoje ir pasiūlyti visiems LRS skyriams vadovautis.

Komitetas pasiskirstė pareigomis: pirmininku -- B. Bieliukas, vicepirmininkais -- K. Drunga ir H. Žemelis, sekr. -- S. Mackevičius ir ižd. A. Daunys.

Kas Dirvos neskaito
-- daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

ALT Sąjungos Seimo dalyviai prisiminė savo mirusius narius, papuošdami gėlėmis A. Olio, A. Vagnaičio, S. Stankaus, P. Glemžos, J. Papieno ir B. Dirmeikio kapus. Nuotraukos seimo dalyvių prie V. Noreikos nuotrauka

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande mokiniai, Neurų ūkyje įvykusioje lituanistinių mokyklų šventėje atlieka meninę programą.

V. Pliodžinsko nuotrauka

YPATINGO DĖMESIO VERTAS KAMPELIS

Balandžio mėnesį nusivedžiau į Jaunimo Centrą vieną Amerikoje gimusį lietuvių. Apžiūrėjome patalpas. Pažvelgėme į Juozo Žilėvičiaus muzikologijos archyvą. Apžiūrėjome kieme pastatytą žuvusiems dėl Lietuvos Nepriklausomybės kariams paminklą. O čia išsita eilė išsirikavusių automobilių kieme. Centrinio pastato prieškambariuose pilnų įvairaus amžiaus, įvairaus luomo, įvairių pažiūrų asmenų. Klasėse: vienu dainuojamos arijos, kitur susirinkimas, dar kitur paskaita, parodėlės, baletas salėje eina re-

peticijos, apačioje Čiurlionio galerija, tautinių šokių repeticija, stalo tenisas ir t.t. ir t.t.

Mano atvestasis gerėjosi ir ypatingai stebėjosi, kad lietuvių tautiniams reikalams Chicagoje yra toks kultūrinis centras. Taipgi stebisi, kodėl apie tai tik mažai ir paviršutiniškai te- rašoma. Juk tai yra ypatingo dėmesio vertas pastatas.

--Ar teko būti inžinieriaus Mulo pastatytoje šv. Panelės Užgimimo bažnyčioje Marquette Parke? -- klausiu.

--Taip, sako, ten buvau. Lietuviškas stilius.

--Ar žinote, kad aną bažnyčią pastatė tas patsai inžinierius Mulo, kuris pastatė ir šį žuvusiems paminklą?

--Nežinojau, bet dabar tikrai žinosis.

Po tų klausimų, jau jis manęs klausia, kada čia bus koks pasirodymas. Jau iš anksto ėmė klausinėti, kur galima gauti bilietų į Dainų šventę.

Gegužės 2 d. nuvykus į Jaunimo Centrą, aplankiau visad simpatyškai besišypsantį Tėvą Kubilių. Žiūriu, jis kažko neramus, vis stebi langą.

--Gal trukdau? Tur būt ko laukiate? -- klausiu.

--Taip, laukiu policijos atvykstant.

--Dar ko? Kuriam galui kultūriniam centrui reikalinga policija?

--Atentatas įvyko!

--Tikrai? Kas gi buvo to atentato objektas?

--Mūsų baletmeisteris Simas Velbasas.

--Ar tai buvo vien pajuokavimai, ar rimtai?

--Rimtai. Langas peršautas.

--Vistik... netikiu.

--Eikite pažiūrėti.

Nuskubu į baletą klase. Žiūriu -- tikrai, lange skylė, kul- kos skylė.

--Tai ką, klausiu S. Velbaso, ar atentatas buvo prieš jus, ar prieš jūsų balerinas?

--Matomai, prieš balerinas, lengvu šypsniu atsako S. Velbasas.

--O kokia priežastis?

--Matomai kiti tai darė iš pavydo, kam savo grakštumu jos kitus pralenkė. Mums bekalbant atėjo du policijos pareigūnai. Ap- žiūrėjo langą ir konstatavo, jog tai yra tikrai paleista kulka.

Surašė protokolą ir, besigrožėdami jaunutėmis balerinomis, ap- leido klase.

Pastebėjus intensyvią darbą, klausiu S. Velbaso:

--Kodėl taip stipriai kamuoji savo mokines? Ar kur rengiatės?

--Taip, ruošiamės gastro- lėms, atsako S. Velbasas.

DAINŲ ŠVENTEI CHICAGOJE SURINKTA \$2,000

Gražų, karštą sekmadienį vi- sus traukia vėsus Michigano pa- plūdimys. Tokią dieną geriau už- miršti viską, pulti į šaltas ban- gas, išžiūsiui lepintis saulės atokaitoje, kad ateinančios pen- klos darbo dienos nesudarytų to- kio sunkaus ir slegiančio įspū- džio.

Ne visiems, štai, Chicago's lie- tuvio bankininko, ateinančios Dainų Šventės Rėmėjų komiteto pirmininko, J. Pakel pakvietimas visos eilės lietuvių profesionalų, biznierių, žurnalistų ir susirū- pinusių Dainų švente tautiečių, savo rezidencijon nepasiliko be atgarsio. Apie dvejetas šimtų prigužėjo į vaismedžiais apso- dintą sodą.

Pats šeimininkas atidarė ofi- cialę dalį, pakviesdamas pada- ryti pranešimą Šventės finansų vadovą Teodorą Blinstrubą. Iš jo kalbos paaiškėjo, kad, nors ir visus bilietus pardavus, dar būtų apie 6000 dolerių trūkumas. Tai minimumas, Dainų šventei nuostoliams dengti. Priminė apie bilietų pirkimą. Kol kas, išpa- duota mažai. Tai, greičiausiai, dėl to, kad nesiskubinama pirkti. O greitesnis įsigijimas bilietų pagelbėtų ne tik rengėjams, bet ir patiems svečiams. Sunku bus aptarnauti visus paskutinėmis dienomis.

Nuoširdūs žodžiai, tarti Lie- tuvos konsulo Chicagoje dr. P. Daužvardžio, Alto pirmininko ir Draugo redaktoriaus L. Šimūčio, Alto sekretoriaus ir Naujienų redaktoriaus P. Grigaičio, pačio Dainų šventės komiteto pirmi- ninko prel. J. Albavičiaus, sve- čio iš New Yorko Vienybės re- daktoriaus J. Tysliavos, Lietuvių Bendruomenės Chicago's apy- gardos, valdybos pirmininko J. Jasaičio, koncentravosi į Dainų šventės būtinumą. J. Jasaitis dar priminė, kad po šventės, tame pačiame amfiteatre, LB Chica- gos apygardos valdyba ruošia vakarienę -- pagerbimą daini- ninkams. Vakarienis metu bus pažymėti choristai, virš 25 me- tus choruose dainavę.

STAMBIAUSIA AUKA - \$ 500

Vaišingasis šeimininkas užim- tas. Kviečia vadovauti chicali- kiams gerai pažįstamų automobi- lių prekybos savininką Dan Ku- raitį. Šis renka šimtines, pen- kiasdešimtines ir mažesnes su- mas. Registruoja Albinas Dzir- vonas. Bankininkas Mackevičius yra tarpe duodančių šimtinę, ta- čiau įsipareigoja dengti dešimtą procentą iš čia surinktos sumos. D. Kuraitis paklauso mintį: jeigu Mackevičius tės penkšimte, tai ir jis pats dar prie savo šimti- nės pridės antrą. Tačiau Macke- vičius nesiskubina (mes visi ži- nome, kad "bėdos" atveju net prašyti nereikės).

Išsina Bruno Shotas ir parei- škia, kad pereitos Tautinių šokių šventės komiteto ir Lietuvių Bendruomenės Chicago's apygar-

--Gastrolėms? Kada? Kur?

--Esame užkviesti į Kanadą.

--Net į Kanadą? Kur?

--Į St. Catharines.

--O kas ten jus kviečia?

--Vilniečių Sąjunga.

--Tad kada manote vykti?

--Ši Sąjunga kasmet rengia tradicines Jonines. Šiais me- tais užkvieta mus, kad atliktu- mėm programą.

--Malonu girdėti, sveikinu.

O ką ten ruošiatės pastatyti?

---Statysime "Užburtoji fleista".

--Bravo! Tai tur būt yra pa- sekos atgarsis po jūsų dviejų sėkmingai Chicagoje pastatytų baletų?

--Gal ir taip...

--Malonu, sakau, kad jūsų ve- damosios baletų studijos mokinės jau yra taip toli pažengusios, jog galima net svetur pasirodyti. Tai džiugu.

Daugiau nebenorėjau S. Velba- sį trukdyti, nes jaunutės baleri- nos laukė pamokos.

Išėjus iš Jaunimo Centro, su- tinku keletą pažįstamų veidų. Vi- si su pasigerėjimu kalba apie Tėvų Jėzuitų nuopelnus. Ir pa- baigoje pridūria: "O kas gi būtų, jeigu Tėvai Jėzuitai nebū- tų Chicagoje pastatę šio pasta- to?!"

dos valdybos nutarimu, Dainų šventei skiriama iš TS šventės likusių pinigų -- penki šimtai dolerių. Visi entuziastiškai ploja. Kuraitis vis dar kviečia talkon, o šeimininkės jau dengia stalus baltomis staltiesėmis. Vieni bū- riuojasi prie obelaitės paunks- mėje baro, dar kiti supa sodo kampą, kuriame J. Pakel (jr) kepa "jautį". Tretigrūdžiai vir- tuvėje, kur šeimininkės paruo- šusios smulkesnius užkandžius. Pats šio gražaus susirinkimo kaltininkas J. Pakel senjoras siu- va tarp stalų ir kviečia kasti ir atsigaivinti stipresniais geri- mais.

Kepa jautį tai kepa, bet jeigu svertume atskirus gabalus, tai be svoro neapsieitume, išsi-

gandęs žiūri, kad kai kurie ir antrą kartą prieina prie dūmais apsupto kepėjo ir antrą porciją sutašo. Nutariu kitą kartą prieš panašų pobūvį tris dienas nieko neimti burnon.

Kai kurie pareiškia norą, nu- simaudyti baseine. Tik ne visi apsirūpinę maudymosi kostiu- mais. Kiti svarsto, kad sutemus ir be kostiumų bus galima pa- plaukioti.

Kada iš šito didelio lietuvių bės rėmėjo namų savo seną arklių kreipiu Chicago, galvoj žybe- lia: ar po dešimties ar dvide- šimties metų dar sugebėsime organizuoti panašias šventes, ir ar bus, kas mes šimtines, kad mes būtume gyvi?

J. Vaičiūnas

Liet. Tautinis Akademinis Sambūris ir

Korp! Neo Lithuania

BIRŽELIO MĖN. 18 D. RUOŠIA

IŠKILA

Chicago Hights "Saul Trail Woods South" aikštėje.

Svečiai ir viešnios bus vaišinami agr. A. Santaro keptais ožiukais ir kitais mėsos kepsniais. Prašome atsivežti valgymo įran- kius.

Bufetas, šokiai, žaidimai, tinklinis ir kit.

Svečiai laukiam nuo 10 val. ryto.

KUR PRALEISTI ATEINANČIAS ATOSTOGAS!

Maloniai kviečiame atvykti į saulėtą Cape Cod, Mass ir praleisti savo atostogas L u š i ū ir V e i t ū viloje

"M E Š K A"

42 Beach Street

Monument Beach, Cape Cod, Mass.

Tel. Buzzards Bay, PLAZA 9-3251

VILA MESKA tikram poilsiui, be rūpesčių siūlo:

- Erdvią ir ramią aplinką
- Didelius ir jaukius kambarius
- Gerą ir gausų maistą
- Pliažas pasiekiamas per 5 min. pėsčiomis
- Silver Beach pliažas per 10 min. automobilių
- Vasarotojus be automobiliu nuveža ir parveža savininkai
- Vaikams rengiami pavakaričiai su lietuviška programa
- Tėvams išvykus vakarais prižiūrimi vaikai
- Žuvalimas geras jūroje ir ežerėliuose.

SEZONO PRADŽIA BIRŽELIO MĖN. 17 DIENĄ.

Kainos neaukštos. 15% NUOLAIDA vasarajan- tiems nuo birželio 17 d. iki liepos 8 d. ir nuo rugsėjo 2 d. iki sezono uždarymo.

Iki sezono pradžios kreiptis: S. M. Lušys, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 7-5576.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąs- kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą do- lerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite at- siųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per- siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

J. Tauterys

IŠ KAIRĖS IR DEŠINĖS

APIE LABAI RIMTUS IR LINKSMUS GYVENIMO ĮVYKIUS

Redaguoja: TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGJA

DUODAME GARBĖS ŽODĮ

Mūsų nusistebėjimu i kažkodėl vis daugiau atsiranda tautiečių, kurie kelia klausimą, kam reikalingi visi tie mūsų garbės pirmininkai, garbės nariai, garbės filisteriai ar garbės svečiai, po kurių veiklos belieka tikrai garbės įveidimai, garbės nuplėšimai, garbės teismai ir neišmokėtos garbės skolos. Juk, esą, tik negarbingieji nudirba visą tikrąjį kultūrinį darbą, — platina bilietus, tarkuuoja kugelį, kemša dešras, šluoja salę ir net renka iš po suolų garbingųjų išmėtytus tuščius

atsineštos degtinės butelius bei silkių kaulus.

Nors mūsų pačių galvoj dar niekad toksai nesąmoningas klausimas nekilo, bet, vengiant visuotino visuomenės susikiršinimo, ryžtamės čia neišmanantiems atsakyti trumpai ir iš esmės.

Garbės pirmininkai yra tam, kad nemokamai gautų garbės bilietą ir duotų garbės žodį, jog į savo pagerbimą tikrai atsilankys.

Garbės nariai yra tam, kad pasidėtų su garbės pirmininkais prie garbės stalo.

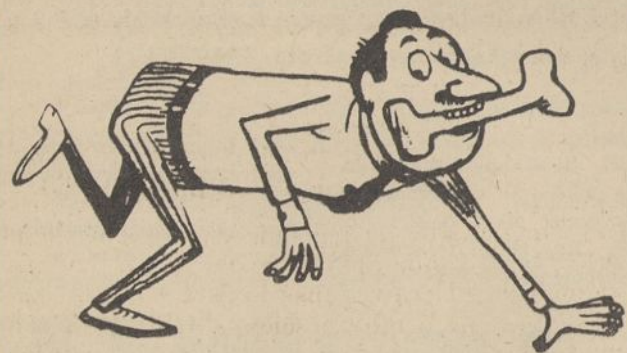
Garbės svečiai — kad būtų su kuo garbingai išgerti. O garbės rėmėjai — kad, paramstydami savo pečiais, visus garbės tautiečius vėl parvestų sveikus į garbingą šeimos židinį.

Be čia suminėtų, yra dar garbės prenumeratorių, kurie sumoka už laikraštį, jo neskaitydami, ir garbės skaitytojų, kurie išsamiai skaito visus mūsų laikraščius, nieko už juos nemokėdami. Ir taip jie visi yra būtinai reikalingi mūsų bendruomenei, nes tik jie šiandien ir sudaro visą tą pagrindinį mūsų kovos sąjūdį, kuris vadinamas "Per kančias į garbę". O jau savaime suprantama, kad jokie garbės veikėjai negali prisidėti prie tokio negarbingo darbo, kaip stovėti Balfo piknike už baro, plauti liuanistikos mokyklos grindis, nešioti dekoracijas ar mėgėjų spektakliuose apiimt vaidinti negarbingą vaidmenį.

Atsiminkite, kad garbė yra kaip ir gutaperčinė apikaklė. Ji turi būti nesutepta taukais, neaplaistyta barščiu rasalu ir pakankamai standri, kad išlaikytų visada aukštai pastiebtą tauraus veikėjo kaklą. Ir tik atsilapojusiam negarbingam mužikėliui vistiek pat, ką jis daro.

Duodame garbės žodį, kad kitaip ir būti negali!

PIRMĄJĄ KULTŪRINIŲ MAINŲ VERTYBĘ GAVUS...

STEBUKLINGOJI ŠVIESA IŠ VAKARŲ

Lietuviškų laikraščių bendradarbių pranešimai iš Hollywoodo jau seniai visus įtikino, kad tikrai ten yra tikroji pasaulio bamba, Budos skilvis, Aladino lempa, išminties akmenėlis ir septynių kvailių švabų viena pikė. Na, o dabar mes jau baigia įsikūnijimą Amžinojo žvaigždžių šviesybėje. Mes tik gerai įsivaizduokime, kokie Tūkstančio ir Vienos Nakties stebuklai tenai dedasi!

Štai gi -- ateina "oskarų vakaras". Ir vieno mūsų laikraščio korespondentas aiškiai mato, tarytum čia pat prasiveria dangus, ir žėrinčiuos šilkuos čėždami angelai dalijasi pinigų ryšulius. Kažkodėl tik lietuviams jie nieko neduoda... Keista! Bet įvykis, korespondento žodžiu, vistiek ypatingas:

"...Ypatingiausias tuo atžvilgiu, kad į jį buvo pakviesti ir lietuviai. Vadinasi, lietuviai kas kartą vis įgauna didesnę svarbą, ir į juos atkreipia dėmesį ir tokios institucijos, kaip Academy Award, kuri ne taip lengvai vi-

siems duris atidaro. O čia lietuviai stoji lygiomis tarpe viso pasaulio tautų."

Taigi sakykite, gerbiamieji, koks nesitikėtas nužemintojo ir nevertito išaukštinimas! Ir mes pirmą kartą istorijoje stojame lygiomis tarpe viso pasaulio tautų... prie Hollywoodo tvoros! Mes, kurie ligi šiol karvės uodegos nuo ungurio neatskyrėme! Tai girdint, net džiaugsmo ašaros byra. Bet leiskime mūsų bendradarbiui apie šiuos dvydvyus dar plačiau papasakoti:

"...Mūsų automobilis sustoja prie šaligatvio. (Kodėl ne iškilmių salėje prie tribūnos? Red.) Tarnai laukia... Minia seka mus... Vieni smalsumo, kiti juoko vedini sukelia katučių ir riksmo audrą, nors ir nežino kam... To susilaukėme, kai slinkome raudonuojančiu taku, keistas jausmas pagauna, kai tau minia sukelia ovacijas. Minioje girdime klausinėjančią, kas jie tokie? Juokas, išdykęs kaip jaunystė, paširdžius kutena..."

Turime prisipažinti, kad dabar juokas ir mums paširdžius kutena. Juokas iš vargšo naivaus tarno, kuris su džiaugsmu stebi

POLIKARPAS KENTUTIS

PAVASARIO PASTORALĖ

Veržias mintys iš kaukolo,
Meldžias pirštai sunerti:
Koks gražus dangus iš tolo,
O žemelė iš arti!

Ten Birutė prie kreolo,
Čia Kęstutis pavarty,
Nuogos Mildos ant atolo
Ir iš tolo ir arti.

Lūpos kvepiančio migdolo,
Skrustai saulės nužerti, —
Tik pamirkioji iš tolo
Ir bučiuoji iš arti.

O nakčia nuo uosto molo
Byra ašara karti:
Bristum tėviškėn iš tolo —
Dolerėlis perarti...

AR S. NERIS ATSIŠPYRĖ 'LAISVOSIOS MEILĖS' NUODĖMEI?

Dr. Jonas Grinius "Aiduose" tikrai kruopščiai ir su mokslininko įvalgumu seka Salomėja Neris gyvenimo ir jos poetinių lūžių paralelę, daug ką mums nežinomo ar žinomo naujai nušviesdamas, įdomiai ir objektingai išaiškindamas. Man ši kartą terūpi kiek pažibinti tik ten, kur gerbiamas studijos autorius, stokodamas poetės intymių išdaigų liudininko, buvo priverstas mandagiai sustoti.

Kad poetė buvo karštai įsimylėjusi vieną ir dar vieną kitą, nėra jokių abejonių. Dr. Jonui Griniui kyla tik klausimas -- "ar įsimylėjusi S. Neris atsispyrė 'laisvosios meilės' nuodėmei?" Esą, į tą klausimą "tegalėtų atsakyti tik buvęs poetės išrinktas."

Mokslo labai aš galėčiau paliudyti, kas S. Neris "laisvosios" meilės nuodėmei atsispyrė taip pat negalėjo, kaip ir daugelis kitų dorų moterų, ir yra grynai teisybė gerb. daktaro cituojamas "meilės pažadintas" eilėrašius:

Kur baltos statulos
Ir tamsiai žalios nišos, --
Ten vieną vakarą
Likimas mūsų rišos.

Šia proga tektų atkreipti literatūros istorikų dėmesį ir į pačios poetės pasisakymą meilės nuodėmės klausimu:

Tu mane myli? Tu manai,
Kad aš labai, labai kažin kas?
Brangioji mano! -- Nežinau,
Kaip aš į quodėmes palinkus!

O be to, visiškai tikri ir man girdint pasakyti yra poetės žodžiai:

Ateik, ateik -- aš taip bijau,
Juk aukuras užges tuojau.

Kaip visi žinome, pirmas ir pavojingiausias žingsnis į meilės nuodėmę yra per daug alstringas pasibučiavimas. O S. Neris tokias

savo poną, valgantį riebią kurbą, ir, prie durų stovėdamas, tuščioj burnoj kramto savo paties sausą liežuvį.

dalykus mėgo, tai net viešai nevengdama prisipažinti:

Ne gyvatė įkando -- karštos
lūpos bučiavo!
Ligi kaulų nusmilko šurpulinga šalna --
Negaliu aš pamiršti... Nes žinau,
kad ir tavo
Visos mintys ir aistros --
bendro laužo liepsna!

Taigi visiškai klaidinga yra straipsnyje iškelta prielaida, kad poetėje "tūnojo kažkoks demonas", kad "Salomėja gundė ir Pikto pradas". Ją iš arčiau pažinusiam kaip ant delno aišku, kad tai buvo ne Pikto pradas, o tik nenugalimas Meilės Gėrio ilgesys.

Nors ir būdamas senas opozicionierius, vis dėlto ši kartą aš nesimėčiau drauge su straipsnio autorium kaltinti ir tos vadinamos "autoritetinės valdžios", kad ji poetėi nedavė vietos Kaune ir neparūpino dorovingo vyro. Per anksti ištekdama už dorovingo vyro ir patenkinusi dr. Jono Griniaus minimą "motinystės ilgesį", greičiausia ji būtų virtusi tokia pat mūsų poezijos motinėle, kokių šiandien ir taip daug turime.

Išrinktas

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

POLITINĖ ROMANTIKA

Žėri mėnuo, kelią šviečia,
Pinas žodžiai kvaituly,
Ir į Vilnių skristi kviečia
Net žvaigždėlę Rutą Lee...

MŪSŲ GELEŽINĖ STIPRYBĖ

Malonu pastebėti, kad pastaruoju metu neramos tarptautinės politikos ženkle ypač padidėjo mūsų tautiečių įsistiprinimo akcija. Štai mūsų lietuviškoji spauda beveik tik dviejų savaitių laikotarpį jau suspėjo mums pranešti net keleta tokių džiuginančių žinučių:

"...Buvęs naujakuris Viktoras Kazakauskas prie Michigano ežero įsigytoj vasarvietę pasistatė puikius geležinius vartus, kuriuose auksinės spalvos metalo juostomis nepaprastai gražiai išraištos lietuviškos tulpės."

"...J. Miežiaiškis ne tik pavyzdingai sutvarkė nusipirką sklypą, bet dar nuo gatvės pusės pats savo rankomis išmūrino trijų pėdų aukščio gelžbetoninę sieną, kurios viršus apsidotas gėlėmis, kurios dabar margai žydi ir praeiviams kvepia."

"...Realestatininkas Vytautas Stelmokas miestelio pakraštyje pasistatė labai puikius gyvenamąs namus... Rezidencija aptverta stipria geležine tvora."

Taigi dabar, kada tėvynę uždengta geležine uždanga, o mūsų tautiečiai viens nuo kito apsitvėrę geležinėm tvorom su geležiniais vartais, galime būti visai tikri, kad jokios pragaros galybės nepajėgs mus iš šaknų išversti.

padaro pinigėlių, norėčiau ir aš garsiau apsisnaiminti.

Aš labai prašyčiau ponulius nepazgordyti ir pas mane irgi apsilankyti. Esu nusipirkęs Maine prie pat Greenville labai gražioj vietoj nemažą ūkėlį, kurį tvarkau visai lietuviškai, kaip ir brangioje mūsų tėvynėje. Turiu tris melžiamas karves, porą arklių ir dar kiaulių, vištų ir žąsų. Taigi ant stalo visada gali būti kiaušieninė su cibulų strenciais, rūgštus pienas, bulvės su krapais, rūkytos kaimiškos dešros ir net skilandis, nekaltant apie zupe, kurios galime išvirtinti betkokios. Be visko to, aš pats verdu iš gerų ruginių miltų ir samagoną, kuris yra lygiai toks pats, kaip ir Lietuvoje, nes tas darbas man nepirmiena. Duodu garbės žodį, kad į brogą aš nededu nei muilo akmenėlio, nei tabako ir kitokių ten kokių kenksmingų prieskonių, bet tris kartus persunktas penkiom čierkom ir gerą vyrą gali maloniai nustumti nuo kojų, o iš ryto visai neskauda galvos.

Su jūsų pavelinimu aš dar kartą prašyčiau ponulius, kurie nori lietuviškai praleisti vasaros vakacijas, pamiegoti ant šieno, vakarais padainuoti ir su savo žmogum pasižnekti, nepasididžiuot ir užsukti į mūsų kiemą. Už viską aš rokuosiu labai pigiai.

Paslūžijimui mes turime pasisamdę ir mergą, kuri dar gana spitri."

K. Žilinskas
Greenville, Maine

ARGI TAI TEISYBĖ?

Kai mes savo gydytojus ir jų organizacijas didžiai gerbiame ir gerbdami palengva trau-

(Nukelta į 6 psl.)

K. ALMĖNAS

Ištrauka iš

'KETURIŲ GENERACIJŲ'

Studentų Gairės Nr. 4

STASYS: Apie mano tėvą nori išgirsti (Jis sausai nusijuokia) O! Čia tai rūšis sutvėrimo, kuri tikrai atrodo su brontozaurais turėjo išnykti! Bet kas keisčiausia, kad jis toli gražu ne vienintelis. Ta visa senųjų gauja tokia! Užsidarė, buki, tiesiog silpnapročiai žmonės!.. Ir jie reiškia valdė Lietuvą!

ŽINYS: Ar tu nemėgsti savo tėvo?

STATYS: Jis man pertolimas ir neužtenkamai svarbus, kad tokį asmenišką jausmą turėčiau. Iškimštas specimenas iš kitų amžių... Kas jis man pagaliau? Ar aš jį išsirinkau? Ar aš prašiau... Ir man tik nusišpajaut!

K. Almėno tėvas
savo sūnui:

FILATELIJOS KAMPELIS

ANTANAS BERNOTAS

(9)

ITALIJA

išleido nuo 1 iki 1000 lirų 19 pašto ženklų seriją su garsiojo italų kūrėjo Michelangelo kūrinių. Pašto ženkluose -- įvairios galvos iš Michelangelo fresko "Pasaulio Sukūrimas", esančio Vatikane Siksto koplyčioje, Piešiniuose atpažįstame Adomą, pranašą Jeremiją, Delfų Sibilę ir kitus. 200 lirų ženkle paties Michelangelo portretas.

Piešiniai pasižymi nepaprasta vidine jėga, išraiška ir galybe. Pirmieji 15 pašto ženklų spausdinti fotografinės būdu, likusieji -- giliausios. Čia parodome aukščiausią šios serijos vertę -- 1000 lirų pašto ženklą.

Michelangelo Buonarroti, pats žymiausias renesanso gaidynės italų skulptorius, tapytojas, architektas ir poetas, gimė Caprese, Toskanijos prov. 1475 m., mirė Romoje 1564 m. Iš pat mažens pasižymėjo meniniais gabumais, ir mokėsi tapybos pas to laikio italų meistrus. Daugiausia dirbo Florencijoje pas žinomuosius ano meto meno mylėtojus, kunigaikščius Mediči.

Popiežių pakviestas, ilgus metus dirbo Romoje prie pačių svarbiausių pastatų statybos ir dekoravimo. 1512 m. baigė tapyti Siksto koplyčios lubose freską "Pasaulio Sukūrimas". Toje pat koplyčioje, didžiojoje altoriuje, nutapė garsų paveikslą "Paskutinis Teismas".

Kiti darbai: Šv. Lauryno bažnyčia, Šv. Petro bazilikos kupolas, Moze, įvairūs antkapiai ir kt.

Studijuodamas žmogaus kūno anatomiją, jis savo skulptūrose ir paveikluose pasiekė nepaprasto meistriškumo formose ir išraiškoje. Jis niekuo nesekė -- buvo genijus.

PRANCŪZIJA

UNESCO reikalams išleido 20, 25 ir 50 centimų pašto ženklus, kurių kairėje pusėje (Orient) yra Khmer Buddhos galva, o dešinėje (Occident) -- Praksitelio Hermio galva. UNESCO (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization) yra Jungtinių Tautų padalinys, kurio būstinė Place Fontenoy, Paryžiaus priemiestyje. Šie pašto ženklai parduodami tik UNESCO pašto įstaigoje ir tinka tik tos organizacijos korespondencijai apmokėti.

Praksitelis, garsus senovės graikų skulptorius, yra gyvenęs

IŠ KAIRĖS IR...

(Atkelta iš 5 psl.)

kiame iš jų kišenės tūkstantines Fondui, buv. prezidentas H. S. Trumanas apie juos, pasirodo, yra visai kitokios nuomonės. "Medikų Draugija, -- jis sako žurnalistams, -- yra didžiausias treštas pasauly ir labai žemas, gėdingas. Medikų D-ja visada buvo nusistačiusi prieš viską, kas tik padeda ir kas naudinga paprastam žmogui."

Jeigu tai tiesa, reikėtų daktaram tuoj pat grąžinti visas jų auksas, kad nepapultume į bėdą.

ŽMONOS NARSUMO AUKA

Mūsų bendradarbio pranešimu iš New Yorko, labai žymus padorios organizacijos veikėjas, pametęs nuo savo buto raktus, nakčia bandė lipiti į miegamąjį pro langą. Narsi jo žmona, neatpažinusi savo vyro nei iš šešėlio bei iš balso, aštriu lietišio kotu smarkiai įdūrė daug žemiau krūtinės. Ligonis gydosi namie, o vengdamas lankytojų, pasisiekė, kad išvykęs vasaroti.

IV amž. pr. Kr. (tikslios datos nežinomos, svarbiausi darbai atlikti tarp 360 ir 330 m. pr. Kr.). Savo marmuro statulose jis vaizdavo ano laiką graikų dievus ir dievaites, tačiau šios statulos nebūti nieko "dieviško", o yra greičiau tik nepaprastai tobulai atliktos vyrų ir moterų kūnų formos, išreiškiančios vyrišką jėgą ir moterišką grožį bei žavumą. Dauguma jo statulų amžių bėgyje yra dingusios, o dabar turimos -- vėlesnių laikų skulptorių darytos kopijos.

Pašto ženkle yra parodyta "dievų pasiuntinio" Hermio galva (yra išlikusi visa statula, tik su nudaužta dešine ranka).

SOV. SĄJUNGA

minėdama žinomo rusų rašytojo Levo Tolstojaus 50 metų mirties sukaktį, išleido 20, 40 ir 60 kapeikų pašto ženklų seriją. Pašto ženkluose -- rašytojo atvaizdas, jo dvaras Jasnaja Poljana bei statiniai Maskvoje.

Grafas Lev Nikolajevič Tolstoj (1828-1910) gimė Jasnaja Poljana dvare, Tulos gubernijoje. Baigė Kazanės universitetą. Kaip artilerijos karininkas dalyvavo Krymo kare ir Sevastopolio gynyboje (1855). Tame laikotarpyje jis parašė savo pirmuosius žymius kūrinius: vaikystės atsiminimus, Krymo karo atsiminimus, romaną "Kazokai".

Vėliau rašė kūrinių apie dekabristus ir didžiulį romaną iš 1812 m. karo su prancūzais "Karas ir Taika". Taip pat kitą svarbų romaną "Anna Karenina". 1861 metais, panaikinus baudžiavą, pats pirmasis savo dvare įsteigė apylinkės gyventojų vaikams mokyklą.

Senatvėje perėjo į filosofinius ir religinius mąstymus ir buvo net sukūręs atskirą "tolstojistų" sektą. Rėdėsi kaip valstietis ir buvo linkęs visą savo turtą išdalinti neturtėliams. Tame laikotarpyje yra sukūręs filosofinio ir religinio turinio kūrinių.

Lietuviškai yra išversti jo romanai: "Kazokai", "Karas ir Taika", "Anna Karenina" ir kt.

SUOMIJA

išleido 5 markių pašto ženklą su gražiu ežero vaizdu. Matome paežerę, apaugusią beržais, ir krantan išvilką laivelį. Tolumoje -- mišku apaugusios salos.

Suomija yra vadinama "tūkstanties ežerų šalimi". Skaičiuojama, kad Suomijoje yra nemažiau, kaip 60,000 ežerų. Ežerai daugumoje labai šakoti, visai išsiraizę, tarp savęs surišti upėmis ir upeliais, pilni didesnių ir mažesnių salų. Didžiausi ežerai yra Inari, Saima ir Pajjarne. Kita ežerų dalis randasi Rusijos atimtoje žemėje ir Karelijoje, tarp jų ir pats didžiausias Ladogos ežeras.

Ežerų pakrantės ir salos apaugusios spygliuočių ir lapuočių miškais ir sudaro gražius vaizdus. Daugelyje vietų kyšo didžiulės uolos. Vasarą ežerai ir upės užsikemša sieliais, gabenamais lentpištėmis. Didelė Suomijos ploto dalis yra apaugusi miškais, ir medžio apdirbimo pramonė yra labai svarbi ūkio šaka.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

ATOSTOGŲ SEZONO NUOLAIDA

"TUNE-UP":

Išvalymas ir suregulavimas žvakių, points, karburatoriaus, oro filtro, patikrinimas dinamos, regulatoriaus ir baterijos. Išplovimas radiatoriaus ir pakeitimas termos-tato. 6 cil. mot. — \$6.50. 8 cil. — \$9.00.

Mašlinių įdėjimas nemokamai. Stabdžių įdėjimas, bugnų tekinimas ir cil. (ratų) šlifavimas — \$10.00. Pilnas Auto — Body dažymas ir taisymas.

QUICK AUTO SERVICE, INC.
Sav. Pranas Grigonis
1304 East 9th Street
Telef. TO 1-1673

CleveLoans

HOME • AUTO • BUSINESS • PERSONAL

LET US HELP YOU

70 CONVENIENT, COMPLETE BANKING OFFICES

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,
lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande jaunieji kanklininkai, vadovaujami Mikulskienės, koncertavę lituanistinių mokyklų gegužinėje.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Clevelando lituanistinių mokyklų šventė

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos šių mokslo metų užbaigimo šventė, surengta birželio 11 d. Neurų ūkyje su vyskupo Valančiaus lituanistinė mokykla, yra puikiausiai pavykusi. Esant gražiam orui džiaugėsi abiejų mokyklų vaikučiai, jų tėveliai, jų mokytojai ir visa taip gausiai atsilankiusi lietuvių visuomenė.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos, esančios L. B. antrosios apylinkės ribose, šventės programą gražiai vedė šios mokyklos vedėja mokytoja Elvyra Šikšniūtė-Vadopalienė. Ji pristatė mokyklos mokytojų nutarimu šios mokyklos pasižymėjusius šiais metais moksle mokinius, o šios apylinkės pirm. Povilas Mikšys jiems įteikė dovanas. Šie mokiniai keturiose grupėse yra pirmaisiais: Arūnas Bielinis, Milda Jokubaitytė, Rimvydas Čepulis, Stefutė Brizgytė, Zofija Gruzdytė, Šarūnas Stempušis, Antanas Razgaitis, Rūta Jokubaitytė, Kristina Brazaitytė, Lilija Snarskytė ir Daiva Bielinytė.

Apylinkės pirm. P. Mikšys pareiškė, kad mokykla šiais mokslo metais turėjusi labai blogas darbo sąlygas. Ji neturėjo patalpų. Sena mokykla buvo nugriauta, o naujoji nebaigta statyti. Tėvų komiteto pastangomis buvo surasti geri žmonės, kurie leido šiai mokyklai visus metus prisiglausti jų namų rūsiuose. Tai buvo tikra to žodžio prasme, vargo mokykla. Už tą didelį pasiryžimą ir šiose sąlygose tęsti darbą pareiškė ypatingą padėką šios mokyklos vedėjai Elvyrai Šikšniūtei-Vadopalienei ir mokytojams: D. Gelažytei, H. Pikturnai, St. Stasienei ir Ing.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antradi., ketvirtadi., penktadi.

Tik susitarus trečiądieniais.

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RRepublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.

Šeštadi. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Telefonas:
Ofiso RRepublic 7-5020.
Namų WAlbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Įėjimas iš Rockwell St.)

Val: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Sėdadieniai:
2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

Clevelande įvykusioje lituanistinių mokyklų šventėje E. Vadopalienė ir P. Mikšys įteikia šv. Kazimiero mokyklos mokiniai S. Brizgytei dovaną už padarytą pažangą moksle.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Stasaitė.

L. B. II-os apyl. pirm. pa-

reiškė padėką ir darbščiam tė-

vų komitetui: pirm. B. Brizgiui,

ižd. Pr. Razgaitiui, Gruzdienei,

O. Juodėnienei ir El. Stempu-

žienei. Taip pat apyl. pirm. pa-

dėkojo ir leidimą naudotis pa-

talpomis Kazimiero ir Vlado

Gelažių, dr. Edm. Juodeno ir

Z. Pivariūno šeimos.

Taip pat palinkėjo visiems vai-

kučiams per vasarą gerai pa-

ilsėti ir vėl sekmiau tęsti

šios mokyklos darbą, jaunaujo-

se, klebono kun. J. Angelaičio

didžiausiomis pastangomis pa-

statytuose rūmuose.

II-os apyl. Liet. Bendruomenės

v-ba džiaugiasi, kad šios mo-

kyklos vedėja ir visi mokytojai,

išskyrus mokytoją St. Stasiene

kuri lituanistinius mokslus baigusi Lietuvoje, yra čia baigę lituanistines mokyklas ir atėję mokyti savo jaunesnių brolių ir sesučių.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos meninę programą išpildė šios mokyklos vaikučiai. Labai gražiai buvo suvaidintas "Gedimino Sapnas". Vaikučiams visą laiką gražiai talkininkavo vedėja ir visi mokytojai. Beto buvo gražiai pašokta tautinių šokių ir padainuota gražių dainelių.

Sporto varžybas ir žaidimus gražiai pravedė V. Bielskus ir V. Jokubaitis.

El. Stempužienė

LIETUVISKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.
Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti.....
Nurodykit prekę.....
Nurodykit adresą:.....
Name.....
No. Street City State

1961 M. BIRŽELIO 24 D. LIETUVIŲ SALĖJE MAŽOJI DAINŲ ŠVENTĖ

CLEVELANDE

**Čiurlionio Ansamblio ir Šv. Jurgio Parapijos Choro
IŠLEISTUVESĮ DAINŲ ŠVENTĘ CHICAGOJE**

Programoje JUNGTTINIS CHORAS.

Šokiai, turtingas bufetas.

Kvietimai gaunami Klube ir pas choristus.

Diriguoja muzikai:

Pelnas skiriamas chorų kelionei apmokėti.

Rengia

ALFONSAS MIKULSKIS ir PRANAS AMBRAZAS.

Pradžia 7 val. 30 min. vak.

Lietuvių Salės ir Klubo Vadovybė

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems
mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable
Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

P. J. KERSIS

Turėdami reikalų prašom į mane kreip-
tis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

BALTIC KEPYKLOS

lietuviška duona ir kiti kepsniai Šv. Jurgio
parapijos rajone gaunami šiose krautuvėse:

6924 Superior Ave. — Vince's Delic.,

6502 Superior Ave.,

6510 Superior Ave.

Dėkojame mūsų mieliesiems klientams
— pirkėjams už dėmesį.

Antanas Glodenis,
kepyklos savininkas

VANDENTEKIS IR ŠILDYMAS IVEDIMAS IR PATAISYMAS

Vandenių ir pečių šildymas, vonios kamba-
rių įrengimas. Pristatymas į jūsų namus ar pilnas
įrengimas.

Nelaimėi atsitikus skubus pataisymas. Nemokamas
numatomų darbų įkainavimas.

Mes esame pertvarkę šildymą Dirvoje, atlikę nemažai
patarnavimų lietuviams ir mūsų darbu visi patenkinti.

W. F. HANN & SONS CO.

15533 EUCLID AVE.

MU 1-4200

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGSACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000NEW SATURDAY HOURS
9:30 to 2:30

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

CLEVELANDE ir apylinkėse

MAŽOJI DAINŲ ŠVENTĖ CLEVELANDE

Ne dažna tautinė grupė
Amerikoje pajėgia surengti
didingesnę dainų šventę.
JAV ir Kanados lietuviai
jau antrą Dainų šventę
rengia. Šioji įvyks liepos 2
d. Chicagoje.

Visi lietuvių chorai rū-
pestingai rengiasi tam di-
deliam lietuvių kultūros
įvykiui. Iš Clevelando net
du chorai dalyvaus II Dai-
nų šventėje: Čiurlionio an-
samblis ir Šv. Jurgio para-
pijos choras.

Ne lengva pajudėti kitur
solistams ar šiaip pavie-
niams asmenims, bet ypač
daug kaštuoja kelionė cho-
rams. Pusę jų kelionės iš-
laidų padengs Dainų šven-
tės komitetas, bet kitą pusę
kelionės išlaidų turės apsi-
mokėti patys chorai.

Štai dėl ko ir ši kartą,
kaip ir prieš kelis metus I
Dainų šventės proga, pa-
skiros lietuvių kolonijos, iš-
leisdamos savo choras į II
Dainų šventę, rengia jiems
išleistuves, kad gautu pelnu
galėtų apmokėti jų kelionės
pusę išlaidų. Tai gražus
chorų darbo įvertinimas.

Clevelando lietuvių visuo-
menė turi gražią progą savo
dainininkų vienetus pa-
gerbti ir paremti gausiai at-
silankant į koncertą — va-
karą Lietuvių salėje 1961
m. birželio 24 d.

Ne visi clevelandiečiai pa-
jėgs nuvykti į Dainų šven-
tę Chicagoje, tad šis kon-
certas — vakaras jiems bus
kaip mažoji dainų šventė
vietoje.

J. Nendré

• Amerikos Lietuvių Ta-
rybos Clevelando skyrius,
susitaręs su latviais ir es-
tais, rengia PABALTIEČIŲ
TRAGINGŲJŲ ĮVYKIŲ
minėjimą Clevelande birže-
lio 18 d. tokia tvarka:

Birželio 18 d., 11 val. Šv.
Jono Katedroje katalikams
iškilmingos pamaldos; liu-
teronams — Babilistų baž-
nyčioje, 1926 East 18 St.

Tuo po pamaldų — 12:30
val. Šv. Jono Katedros sa-
lėje įvyks iškilmingas mi-
nėjimas. Pagrindinę kalbą
pasakys Clevelando Civ.
Teisių Komiteto pirminin-
kas Frank W. BALDAU.

Katedroje pamaldų metu
giedos Čiurlionio Ansamblio
choras, vadovaujamas muz.
Alf. Mikulskio. Iškilmingam
minėjime dalyvaus Čiurlio-
nio Ansamblio choras, lat-

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

Šv. Kazimiero mokyklos mokinės, dalyvavusios lituanistinių mokyklų šventėje Clevelande: M. Gruz-
dytė, L. Snarskytė, J. Dauparaitė, R. Jokubaitytė, M. Jokubaitytė, D. Rinkūnaitė, E. Razgaitytė, D.
Vodopalaitytė.

V. Plidžinsko nuotrauka

vių ir estų chorai.

Ohio Gubernatorius spe-
cialia proklamacija tą dieną
paskelbė PABALTIEČIŲ
DIENA.

Organizacijos, kaip pa-
maldose, taip ir salėje, da-
lyvauja su vėliavomis.

Minėjimui prisiminti yra
pagaminti specialūs žen-
liukas ir jie bus dalinami
įeinant į salę. Susidariusių
išlaidų padengimui atsilan-
kiesiems auksa pagal savo
išgales.

• Clevelando Neringos
skaucių stovykla įvyks nuo
liepos 22 d. iki rugpjūčio 5
d. Jau dabar galima regis-
truotis pas tuntininkę —
Mirgą Kižienę, tel. IVanhoe
1-0717.

• Pranešu Pilėnų tunto
skautų ir jų tėvų žiniai, kad
tunto stovykla įvyks liepos
22 d. — rugpjūčio 6 d. prie
Pymatuning ežero (ten pat,
kur ir praeitais metais). Į
stovyklą yra kviečiami ir
Detroito liet. skantai. No-
rėdami iš anksto žinoti sto-
vyklautojų skaičių, prašo-
me pranešti vienetų vado-
vams arba betarpiu tunti-
ninkui (tel. PO 1-2308), kas
numato vykti į stovyklą.
Stovykloje bus atskiros
skautų, jūrų skautų ir vil-
kiukų pastovyklės.

• Plieno 30 metų sukak-
ties minėjimas ir tradicinis
alutis įvyks birželio 18 d.
(sekmadienį) 7 val. vakaro,
Čiurlionio namuose. Į Plieno
vyrių narius ta proga bus
priimti keli nauji nariai.
Kaip žinia Plieno vyrija bu-
vo viena iš judriausių mūsų
inžinierių organizacija, ku-
ri ir išeivijoje atgaivina sa-
vo veiklą.

• Clevelando Birutietės
sekmadienį pp. Nagienės ir
Natkevičienės Rūtos viloje
prie Pymatuning ežero tu-
rėjo susirinkimą organiza-
cijos reikalams aptarti. Da-
lyvavo ir šiaip keli svečiai,
linksmi praleisdami po-
pietę.

• Skautės ir skantai su
tėveliais yra kviečiami da-
lyvauti tarptautiniame lau-
že, kuris įvyks birželio 17
d., Romė, Ohio apylinkėje.
Važiuoti į rytus 6 keliu.
Pravažiavus Chardon, Ohio,
apie 17 mylių, sukli į kairę
pasiekus Mechanisville Rd.
Pasiekus Callender Road
sukti į dešinę ir tiesiai per
Grand River tiltą, kol pa-
matysite ežerą dešinėje pu-
sėje. Prie ežero bus lauzas.
Renkamės 7 val. vakaro.

DVIEJŲ ŠEIMŲ NAMAS

Ir dar du kamb. trečiam
aukšte. Dideli kambariai,
židiny, garažai, naujas šil-
dymas. Išdažyta. Vienas
butas laisvas. Prašo 20
tūkst. Netoli Lee.

CORBON REALTOR

EV 2-3400

Šešių kamb. vienos šeimos
namas

Plytų ir šingelių. Du ga-
ražai. Poilsio kambarys.

East 185 St., netoli Naujo-
sios lietuvių parapijos. Par-
duoda savininkas. Šaukti
vakarais telef.: IV 1-5290.

VILLA RŪTA

prie Pymatuning ežero

vasaravimo sezoną atidaro
birželio 20 d., kur svečiai
galės pasinaudoti nauju, ge-
rai įrengtu smėlio paplūdy-
mu Ohio pusėje — tik 10
min. nuo Rūtos pėsčiomis.

Kas nori ramios aplinku-
mos, poilsio gamtoje, gero
maisto ir aprūpinimo — vi-
sa tai ras Rūtos viloj.

Svečiai prašomi kreiptis
telefonu EV 2-4114 (G. Nat-
kevičienė). Paštu: V. Na-
gius, Villa Rūta, Andover
Post Office, Ohio.

Iš Clevelando Villa Rūta
pasiekama 6 keliu iki An-
dover. Iš Andover 85 keliu
iki Lake Rd. Po to kairėn į
Fourth Ave. Iš čia pasukti
iki Lakeview Dr., kur ir
yra Rūta.

Aldona Misčikaitė-Bowers, Clevelando lietuviams gerai žinomą
nuoširdžių visuomenės veikėjų Justino ir Marijos Misčikų duktė,
mirusi pačiame jaunystės žydėjime, buvo palaidota birželio 14 d.

DIRVA

Nr. 69

1961 m. birželio 16 d.

KAS IR KUR?

ZARASIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

• Carnegie Instituto direktorius Gordon Washburn ir jo asistentai atrinko iš kolektyvinės parodos Feigl galerijoje vieną dail. A. Galdiko paveikslą tarptautinei parodai, kuri įvyks Pittsburghe, 1962 m., jos vyksta kas trys metai. Šis mūsų dailininko, o kartu ir visų lietuvių laimėjimas yra gana didelis, nes į šią parodą iš viso pasaulio, išskyrus Sovietų Sąjungą, atrenkama nuo 350 iki 500 darbų.

• Dr. inž. Algirdas Nasvytis pasirašė sutartį su "Schweizer Illustrierte Zeitung" dėl Barbaros Armonienės atsiminimų panaudojimo tame šveicarų laikraštyje. Spausdinama bus "Life" žurnale skelbtos ištraukos, bet gausiau iliustruotos.

• Salomėja Narkeliūnaitė, žurnalistė, baigė slavistikos studijas Columbia universitete, New Yorke ir birželio 6 d. gavo Master of Arts. Tam pačiam universitete ji yra studijavusi žurnalistiką ir visuomenės mokslus, o dabar Jungtinių Tautų kalbų kursuose gilina rusų kalbą.

• Dail. Česlovas Janušas susirgo ir paguldytas porai savaitių į University Hospital, New Yorke, 303 East 20 St., Room 378.

• Rašytoja Karolė Pažeraite-Kaseliūnienė išvyko iš Sao Paulo, Brazilijos, ir pastoviai apsigyveno Medellin, Kolumbijoje. Po Lietuvos pasiuntinybės uždarymo, brazilų įstaigos nepripažįsta Lietuvos užsienio pasų ir vizas išduoda ant specialių pažymėjimų. Rašyt. K. Pažeraitei ant išvykimo dokumentų brazilų įstaigos įrašė sovietų pilietybę. Tik griežtai protestuojant, sovietinės pilietybės įrašas buvo pakeistas į "be pilietybės". Kolumbija, pagal seną tvarką, išduoda vizas pagal Lietuvos užsienio pasus.

Šis brazilų įstaigų nusistatymas kelia vis didesnį susirūpinimą Brazilijos lietuvių tarpe.

Paskutinį gegužės mėnesio sekmadienį, New Yorke, Lietuvių Atletų Klube, įvyko antrasis šioje apylinkėje susiorganizuotųjų zarasiečių suvažiavimas paminėti net trejas jiems reikšmingas sukaktuves: 40 metų nuo pirmosios Zarasų progimnazijos laidos; 35 metai nuo pirmosios ir vienintelės mokytojų kursų laidos ir 30 metų nuo pirmosios Aukštesniosios Komercinės Mokyklos laidos. Nenuostabu tad, kad šia proga suplaukė gana gražus būrys zarasiečių net iš tolimojo Detroito, Bostono, Clevelando, Washingtono, Philadelphia ir artimesnių apylinkių.

Suvažiavimas pradėtas 10:30 val. rytu iškilmingomis pamaldomis Tėvų Pranciškonų koplyčioje Brooklyne, tęstas bendru dalyvių posėdžiu ir baigtas iškilmingu pobūviu Lietuvių Atletų Klube.

Suvažiavimo atidarymą jautriu žodžiu pradėjo zarasiečių ryšių palaikyti komiteto pirmininkas Teodoras Slapšys ir pravedti jį pavedė suvažiavimo organizavimo pirmininkui Jonui Šileikiui. Zarasų progimnazijos I laidos vardu kalbėjo dr. Vaclovas Paprockas, o gimnazijos I laidos vardu Jonas Valiukėnas iš Rochesterio. Perskaityta net keliolika sveikinimų, kurių tarpe net iš tolimosios Australijos. Gražiai suvažiavusius nuteikė garbingas zarasiečių svečias iš Bostono poetas Faustas Kirša, neseniai atšventęs savo 70-tąjį gimtadienį ir ta pačia proga zarasiečių pagerbtas reikšminga dovana.

Gražiu žodžiu į suvažiavusius prabilo adv. Jonas Šlepetyš. Apžvelgdamas keletas zarasiečių svarbių reikalų, apšvarstytą keletas zarasiečių tarpusavio ryšių palaikymo klausimų ir nutarta pasirūpinti, kad zarasiečiams daug nusipelnusio Kun. Dr. Jono Steponavičiaus palaikimai būtų perkelti į pastovią amžino poilsio vietą ir ten pastatytas jam atitinkamas paminklas. Tuo reikalu norima kreiptis į visus zarasiečius prašant paramos. Taip pat pageidauta zarasiečiams prisidėti bent tūkstančiu dolerių prie milijoninio kultūros fondo.

Suvažiavimas praėjo jaukioje ir draugiškoje nuotaikoje. Išsiskirstyta su įsipareigojimų glaudžiau bendradarbiauti.

Tadas Ežerėnas

Šv. Kazimiero mokyklos Clevelande lituanistinių mokyklų šventėje mokiniai vaidinę Gedimino sapną: Žukaitė, Staškunaitė, Nykštėnaitė, Bielinytė, Brazaitytė, Gruzdytė.

V. Plodžinsko nuotrauka

ALT Sąjungos naujosios vadovybės pirmieji žingsniai

Naujoji Tautinės Sąjungos valdyba, susirinkusi pirmojo posėdžio, nusistatė tęsti dar neįgyvendintus pirmųjų valdybų planus ir budėti, kad sąjunga nesustingtų prie savo pirmųjų idėjų ir idėjų organizacinių formų, kad jos veikla ir darbai eitų kartu su gyvenimu, kad narių tarpe išliktų tautinis atsparumas ir tamprūs organizaciniai ryšiai.

Seime padarytiems nuta-

rimams įgyvendinti artimiausiu laiku tolimesnės veikimo gairės bus paskelbtos nariams bei plačiajai visuomenei, suteikiant progos naujosios valdybos planais ir užsimojimais domėtis, reikalui esant reaguoti, reikšti rimtą kritiką, be kurios neįmanomas veiklos tobulėjimas ir padėti įgyvendinti, kad seimo nutarimai neliktų bylose.

A. Smetonos monografijos baiginiams darbams

K. Donelaičio lituanistinės mokyklos Chicagoje mokiniai sporto ir dainų šventėje, įvykusioje birželio 4 d. atlieka pratimą "Leiskit į tėvynę". Prieky sporto vadovė mok. M. Peteraitienė.

FM GAMTOJE

Klausykitės FM radijo muzikos visur nešiojamu FM radiju.
Gradinskas, 2512 W. 47th St., Chicago, Ill., FR 6-1998.

VISAD TURĖK PO RANKA GERĄ DOVANĄ

Skundžiamasi, kad lietuviškos knygos skaitytojų skaičius labai sumažėjęs. O mes galvojame, kad lietuviška knyga dar gali skaitytojų surasti. Ypač gera knyga, kokia yra R. Spalio Alma Mater.

Išgyk ją savo bibliotekai. Išgyk ir vieną dovanoms. Kai ateis kokia proga sveikinti artimuosius, tada nereikės rūpintis, o dovana bus jūsų namuose, įrišta gražiais, kietais viršeliais.

Išgydamas Alną Mater paremsi lietuvių rašytoją, lietuviškos knygos leidyklą ir svarbiausia, įrodysi, kad gera lietuviška knyga skaitytojų dar turi.

Užsisakant naudokis pridedama atkarpa.

DIRVA

6907 Superior Ave.,
Cleveland 3, Ohio.

Siunčiu \$5.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "Alma Mater".

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

• Lituanus žurnalo 1961 metų pirmojo ketvirčio naujas numeris išsiuntinėjamas skaitytojams. Šis numeris vėl sukaupęs daug įdomios medžiagos apie Lietuvą. V. Rastenio, B. Mačiukos, Dr. M. Gimbutienės, J. Baltrušaičio, J. Balio, Dr. A. Macceinos ir Theodore Belnechuck straipsniai yra ne tik įdomūs svetimtaučiai, besidominčiam Lietuvos kultūra ir jos rūpesčiais bei kova, bet vertingi kiekvienam lietuviui perskaityti. Lituanus redaguojamas kolektyvo, kuriam vadovauja vyr. red. Alina Staknienė.

• Jonas Jasaitis, aktyvus LB veikėjas, paskirtas generaliniu LRKSA organizatorium.

• Dr. Vinco Kudirkos paminklui pastatyti Chicagoje veikianti Lietuvių Suvalkiečių Draugija įteikė 1000 dol. Paminklų rūpinasi specialiai sudarytas komitetas.

• Švedijos lietuviai apgailestauja, kad jiems iki šio laiko nepasisėkė susirūsti su atbėgusiu lietuviu jūrininku, kuris iš vietos į vietą kilnojamas ir susitikimai trukdomi.

• Dail. K. Bagdonas, vienas iš mėgiamiausių komunistų dailininkų Lietuvoje, dabar su kitais dailininkais iš sovietijos, lankosi JAV.

• Juozas Zimblys, iš Brooklyn, neseniai atvykęs iš Kolumbijos, užsisakė a m a s Dirvą atsiuntė ir \$5.00 auką.

A. RŪKŠTELĖS PARODA EAST CHICAGOJE

Grupė E. Chicagoje lietuvių, apžiūrėjusių A. Rūkštelės kūrinių parodą. Iš kairės I. Rimkūnienė, J. Steikūnas, R. Nemickas, A. Domarkienė, J. Rimkūnas ir E. Pocienė.

Lietuvių parapijos klebonas kun. I. Vichuras, ALTS-gos E. Chicagoje pirm. K. Pocius ir dail. A. Rūkštelė diskutuoja parodoje.

Grupė žiūrovų A. Rūkštelės parodoje E. Chicagoje: Jarienė, A. Steikūnas, prof. J. Motiejūnas ir R. Nemickas.
Iz. Valančiaus nuotraukos

Chicagietė aktorė Zita Kevalaitytė deklamuoja Scenos Darbuotojų Sąjungos parengimą S. Neries poemą "Eglė žalčių karalienė".
V. Noreikos nuotrauka